...оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй ...вно Соведэй, ВКП(б)-гэй Улан-Удын горкомой орган.

№ 61 (6251)
МАРТЫН
28
СРЕДА
1951 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Ургаса дээшэлүүлхэ шухала хэмжээ-ябуулга

...дөө ажахын хүдэлмэриин угаа ...салгатай үе ойротожо бай... ...рэхэ жэлэй ургаса болбол ...рай тарилгын хүдэлмэриин ...р ба болзорһоо дулдыдахань ...

...най республика ганданги га...удай тоодо оролсоно. Хаба... үе, зунай түрүүшын хахад ...аяа ганданги байдаг. Тиимэ... газарай хүрьһэндэ шииг нойто ...охо, энэ талаар бии байһан ... арга боломжонуудые хүсэ... хэрэглэхэ гээшэ үндэр ур... ...түлөө тэмсэлдэ угаа ехэ уд...мартай.

...зарай хүрьһэндэ шииг нойто ...охо нилээд ехэ арга боломжо... энэ жэлдэ бии. Республикын ... аймагуудта урда урда жэл... ...айхидэ орходоо саһан ехээр ... һайрамай уһа зүбөөр тог... ...шадаа һаа тариянай урга... тэрэ яһала хүрэхэ юм. Мүнөө ...ржа, саһан хайлажа захалаа. ..., зарим аймагуудай партийна, ...скэ ба хүдөө ажахын орга... һайрамай уһа тогтоолгоор ...шье хүдэлмэри хэнэгүй. Жэ..., Кяхтын ба Түнхэнэй айма...та иимэ байдал үзэгдэнэ. Эдэ ...гуудай гүйсэдкомуудай хүдөө ...ын таһагуудые даагшад нухэд ...ших, Столяров гэгшэдэй ноб...сор байтарынь саһан бараг... хайлажа, эрье ганга руу, гор...гол руу урдашоо.

Шииг нойто тогтоохо хүдэлмэри ...рын, Сэлэнгын, Бичурын ба ...д хэдэн аймагуудта мүн лэ ...ар эмхидхэгдээ. Дурсагдагша ...гуудай хүтэлбэрилэгшэд үндэр ...са хуряаха тухай олон үгэ хүүр...эһээ бэшэ, тарианай ба саб...гай газар дээрэ һайрамай ... тогтоолгодо колхознигуудай ...рээ гаралга эмхидхэнэгүй.

Мүнөө саһанай жэгдэлээ хайла... байха үедэ хооһон үгэ хөөрэл...н орондо бодото хүдэлмэри ...лха хэрэгтэй. Һайрамай уһа ...олгодо колхознигуудай нии...ээ гаралга эмхидхэхэ, уһа миии ...хуулангүй, хүрьһэндэ шэнгээ... тулада колхозууд ба брига...удай социалистическэ мүры... эмхидхэхэ гээшэ мүнөөдэрэй ...ын шухала зорилго болоно. ... хожомдоо һаа тэрэнээ хо... яагаадшье хүсэлдүүлхын ар... гэжэ аймагуудай хүтэлбэ...ы хүдэлмэрилэгшэд ойлгохо ба колхозниигуудта ойлгуулха ёһотой.

Поли ба сабшалан дээрэ һайрамай уһа тогтоолгые түргэнөөр ба эмхитэйгээр үнгэргэлгэ хадаа орооһо тариянай үндэр баян ургаса хуряахын түлөө, адуу малдаа тэжээлэй бата бэхи база байгуулхын түлөө аймагуудай партийна, советскэ, хүдөө ажахын органуудай ба колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдэй хэрзэргэ үнэхөөрөө оролдодог байһаниие гэршэлхэ байна.

Газарай хүрьһэндэ шииг нойто барилгын нэгэн шу... нүхэсэл хадаа парай эртын борнойлго болоно. Энэ хүдэлмэри имагтал эртэ ба богонихон болзор соо үнгэргэгдэхэдөө һайн үрэ дүн үгэхэ байна. Тиимэһээ мүнөөнһөө, саһанай хайлахатай хамта, полинуудай участок бүхэнэй гэдэхые һайнаар хаража байгаад, 5—8 сантиметр гүнзэгыгөөр гэдэхэтэйнь сасуу тэрэ дары борнойлжо, шииг нойто бариха ябадал эмхидхэхэ хэрэгтэй. Тэрэшэлэн лущильнигууд, дисковэ борнойнуудые, мүн юрын тракторна культиваторнуудые хэрэглэжэ, эртын лущениие хаһа саг соонь үнгэргэхэ тон шухала.

Шииг нойто тогтоохо ба тэрэниие хүрьһэндэнь барихын түлөө бүхы арга зэбсэгүүд хэрэглэгдэхэ ёһотой. Уһалуурнин системэнүүдые мүнөөнһөө заһаха, сэбэрлэхэ, уһалалгын зэр зэмсэгүүдые түхеэрхэ, мүн дүршэлтэй уһалагшадые бэлэдхэжэ, тэдэниие гутал хубсаһаар хангаха хэрэгтэй. Энэ хүдэлмэриие нобшоруулжа яабашье болохогүй. Үнгэрэгшэ жэлдэ Бичурын ба Баргажанай аймагуудай олохон колхозуудта энэ хүдэлмэриие унжагайруулһан шалтагаанһаа тарилга хожомдожо, намартаа зарим участогуудайнь ургаса эртын хюруудa хүлдэһэн байгаа. Энэ алдуугаа мүнөө дахяад дабтажа болохогүй.

ВКП(б)-гэй айкомууд ба аймгүйсэдкомууд шииг нойто барилгын хүдэлмэриие хиналтадаа абаха, колхозуудай парторганизацинуудай ба аймагай хүдөө ажахын органуудай анхаралые энэ шухала хэрэгтэ хандуулха зорилготой.

Полевой хүдэлмэринүүдэй эхилхэ хүрэтэрхи үдэрнүүдтэ республикын колхозууд полинууд дээрэ шииг нойто тогтоохо, уһалууриин канава һубагуудые бэлэдхэхэ ёһотой.

БМАССР-эй искусствонуудай габьяата ажал-ябуулагша, уранзурааша **А. Окладниковай** зураһан плакат.

Майн урда тээхи мүрысөөн

Улаан тугта хүртэбэ

...ородой промышленна пред...ятинуудай коллективүүдэй хоо...до үнгэрэгшэ жэлэй дүрбэдэхи ...тал соо дэлгэрһэн социали...ческэ мүрысөөнэй дүнгүүдые ...АССР-эй Министрнүүдэй Совет ...облпрофсоведэй президиум гар... үзөөд, «Металлоширпотреб» ...одой коллективые тус мүры... илаа гэжэ тоолоод, өөһэ...гөө дамжуулгын Улаан тугые ...улха гэжэ шиидэбэ.

Тус завод дүрбэдэхи кварта...лаа түсэбые 2,7 процентээр ...һэн байгаа. Һаяхан респуб...ын нютагай промышленнос... Министр нүхэр Гурьянов энэ ... тус коллективтэ барюулба. ... шагналай харюуда энэ жэ...ээ нэгэдэхи кварталай түсэ... болзорһоонь урид дүүргэхэ, ...дэ жэлэйнгээ түсэбые 25 үдэ...түрүүлэн—Сталинска Конститу...ин үдэртэ дүүргэхэ уялга ..., мүнөө энэ коллективэйхид ...итэйгээр ажаллажа байна.

Хүдэлмэришэн бүхэнэй ажалай ... ехээр дээшэлээ. Гадна, 8 ...д «РСФСР-эй нютагай промышленностиин отличник» гэһэн ...гуудаар, 12 хүн хүндэлэлэй ...тануудаар шагнагдаа. Мүн ...стахановецууд мүнгөөр шагнагдаа байна.

К. Левша.

Ажалай дэбжэлтэ

Союзна болон автономно республиканууудай Верховно Соведүүдтэ һунгаһан һунгалтануудай хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөнэй дүнгүүдые Городской районой предприятинуудай коллективүүд гаргана. Маслобазын предприятинууд февраль һарынгаа түсэбһөө гадуур нэгэ миллион хахад түхэригэй продукци үйлэдбэрилэн гаргаа. Тиин мүнөө Майн урда тээхи мүрысөөндэ оролсожо, дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые абаад, эрцэ ехэтэйгээр ажаллажа байна.

Мүн горпромкомбинат, гүрэнэй типографи, электромеханическа мастерской болон бусад предприятинууд эрхим показательнуудые туйлажа, үнгэрһэн һарынгаа түсэбүүдые 112,3-һаа 121,4 процент хүрэтэр дүүргэһэн байна.

Эдеэ хоолой продуктнуудай болон промышленна товарнуудай розничнэ үнэ сэнгүүдые химдаруулха тухай правительствын ба партиин түүхэтэ тогтоолдо харюу болгон, мүнөө районой предприятинууд үшөө ехээр дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые абаад, нэгэдэхи кварталайнгаа түсэб үлүүлэн дүүргэхын түлөө тэмсэжэ байнад.

И. Николаев.

Барилгашадай амжалтанууд

...Бурмонголстрой» трестын ба...ын нэгэдэхи участогай хүдэл...шэд-дархашуул Майн урда ... социалистическэ мүрысөөндэ ..., толотомо амжалтануудые ...жа эхилээ. Модоной дархашуул Белокуров, Шульма, Нико... Белокуров болон бусад ...өө 1,5—1,5 нормо дүүргэнэ.

Шэнээр һэльбэгдэн баригдаһан профсоюзуудай байшангые шэрдэжэ байһан нүхэр Русинай бригадынхид үдэртөө хоёр нормо дүүргэнэ. Тэдэнэр Майн нэгэн хүрэтэр хахад жэлэйнгээ программые дүүргэхын түлөө өөһэд хоорондоо мүрысэн ажаллажа байна.

А. Михов.

Муу бэлэдхэлтэй

Курумканай аймагай зарим түрүү колхозууд хабарай тарилгада бэлэдхэлые муу бэшээр түгэсхэжэ байна. Эндэхи «Красный пахарь» колхоз полевой хүдэлмэринүүдые һайн бэлэдхэлтэйгээр угтажа байха юм. Энэ колхоз тарилгада хүсэд хүрэхэ үрһэ хүрэнгэ хааһан, хүдөө ажахын машина зэбсэгүүдые һайн шанартайгаар заһабарилжа үни хада дүүргэһэн байна. Тэрэшэлэн газогенераторна тракторнуудта хуһаар һайн түлишэ бэлэдхээ.

Гэхэтэй хамта, тарилгадаа бүхы колхозууд иимэ һайнаар бэлэдхэнэгүй. Жэшээнь, Калининай нэрэмжэтэ колхоз үрһэ хүрэнгөөр оройдоо 50 процент, Молотовой нэрэмжэтэ колхоз—25 процент хангагдаһан, Маленковой нэрэмжэтэ колхоз үрһэеэ сэбэрлэжэшье үшөө эхилээдүй байха юм. Тиихэдэ Молотовой нэрэмжэтэ томодхогдоһон колхоз үбэлэй агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудые муугаар бэелүүлнэ. Эндэ полидо наг шэбхэ зөөлгэ оройдоо 10 процент, үнэһэ суглуулга 33 процент дүүргэгдэһэн байна. Мүн эндэхи колхозуудта полинууд дээрээ шииг нойто тогтоохо хэмжээн абтанагүй.

Тарилгада бэлэдхэлые хаһа саг соонь дүүргэжэ, энэ хүдэлмэриие агротехническэ болзортонь эхилхэ зорилго дурсагдагша колхозуудай урда табигдана.

П. Дондупов.

Наукатай нигта барисаатайгаар

(Кабанскын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой бригадир П. Рже765эй хөөрөөнһөө)

Манай бригада хабарай тарилгые түгэс бэлэдхэлтэйгээр угтажа байна. Машина зэбсэгүүднай бүрин заһагданхай. Тэрэшэлэн саһа тогтоохо, наг шэбхэ полидо гаргажа, үнэһэ ба шубуунай аргал суглуулха түсэб сүм дүүргэгдэнхэй. Бригадамнай, мүн колхознай үрһэ хүрэнгөөр хүсэд хангагданхай. Үрһэеэ яровизацилха, хороор угааха, һалхи-наранда хатаажа, болбосоруулха байнабди. Мори унаамнай һайн шадалтай. Хабарай полевой хүдэлмэриин үедэ моридтоо үбһэ, зелёнко, гурил бэлдэнхэйбди.

Манай бригада мичуринска наукын агротехническэ шэнэ аргануудые үргэнөөр хэрэглэдэг. Мүн мүнөөшье наукын ба хүдөө ажахын түрүүшүүлэй дүй дүршэлые үргэнөөр хэрэглэхэ байнабди. Энэ зорилгоор бүхы орооһото культурануудаа гол түлэб пар ба намарай пар дээрэ тарихабди. Тэрэшэлэн хүрьһэндэ нютагай ба минеральна үтэгжүүлгэ элбэг ехээр оруулагдаха, ургасада нэмэлтэ тэжээл үгтэхэ юм. Мүнөө жэлдэ түрүүшынхеэ гранулированна үтэгжүүлгэ хэрэглэхэбди. Мүн шэниисын ба намарай хара тариянай ургаса борнойлогдохо. Тиихэдэ эртын культурануудай тарилгые 10 үдэрэй турша соо үнгэргэхэбди.

Василий Смольниковой тракторна бригадатай нигта холбоотойгоор хүдэлмэрилхэ гээшэ манай тон шухала зорилго болоно. Полевой хүдэлмэринүүдэй амжалта түгэс дүүргэлтые техникын хангадаг хадань, механизаторнуудта тон һайн условн байгуулхабди. Горючи ба түрхихэ материалнуудые, үрһэ хүрэнгэсэ хаһа сагтань асарха, тракторна бригадада һайн прицепщигүүдые ба тариянай үргэн талмай үгэхэ байнабди.

Манай бригадынхид кубанска тракторист Иван Бунеевэй үүсхэлые халуунаар дэмжэжэ, машина зэбсэгүүдээ ашагтайгаар ба бүрин бүтэнөөр хэрэглэхын тула социалистическэ ёһоор бэедээ даажа абана.

Түрүү наукатай ба механизаторнуудтай нигта барисаатайгаар хүдэлмэрилжэ, манай бригадынхид байгша ондо үндэр баян ургаса хуряахын түлөө эсэшэгүйгөөр тэмсэхэ байна.

Иван Бунеевэй үүсхэлээр...

Бичурын аймагай Бага-Куналейн МТС-эй тракторна бригадын бригадир Ф. Некипеловтэй хөөрэлдөөн

Хабарай тарилгада бэлэдхэлээр социалистичеткэ мүрысөөн республикын колхознигуудай дунда улам үргэнөөр дэлгэрнэ.

Кубаниин суута бригадир Социалистическэ Ажалай Герой Иван Бунеевэй хандалгые манай республикын механизаторнууд угаа хүндэтэйгөөр дэмжэн абаа.

Бичурын аймагай Бага-Куналейн МТС-эй механизаторнуудай суглаан дээрэ тракторна бригадын бригадир Некипелов Фиофан иигэжэ хэлээ: «Краснодарска хизаарай Малороссийска МТС-эй бригадир, Социалистическэ Ажалай Герой Иван Бунеев МТС-эйнгээ бүхы резервнүүдые хэрэглэхэ ёһотой гэжэ бидэниие тон зүбөөр уряалаа».

Үнгэрэгшэ жэлдэ манай бригада тракторна хүдэлмэриингөө жэлэй түсэбые — 110,4 процент дүүргэжэ, 4823 гектар газар элдүүрилһэн ба 5237 килограмм нефтепродукт арбилһан байна. Тус амжалтанууд имагтал хүдэлмэриин түрүү дүй дүршэл хэрэглэһэнэй аша үрэ мүн.

Манай эрхим трактористнууд Парасковья Некипелова ба Максим Кауров гэгшэд республика соогоо эгээн түрүүн часай графигаар хүдэлмэрилжэ эхилээ. СТЗ-НАТИ трактораар сүүдхынь нормо 13 га байгаа һаань, тэдэнэр ажалайнгаа бүтээсые 23 гектар зөөлэн хахалалгаар дээшэлүүлээ.

Гэхэтэй хамта, горьтойхон дутагдалнууд үзэгдэдэг һэн. Зарим трактористнууд часай графигаар хүдэлмэрилөөгүй, халаанайнгаа нормо дүүргээгүй байгаа. СТЗ-НАТИ тракторнууд хүсэд һайнаар ашаглагдаагүй.

Энэ жэлдэ бүхы дутагдалнуудаа сүм усадхаха ёһотойбди. Графигаа саг болзор соонь дүүргэхын түлөө бүхы машинануудайнгаа техническэ харууһа улам һайжаруулха, колхозой тарианажалай бригадатай барисаагаа бэхижүүлжэ, үшөө үндэр показательнуудые туйлажа шадахабди.

Түнхэнэй МТС-эй Николай Сороковиковой тракторна бригадын жэшээгээр республикын социалистическэ мүрысөөндэ оролсок манай бригада бүхы резервнүүдээ хүсэдөөр хэрэглэхын тулада иимэ уялга абаа:

Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоздо 200 гектар талмайһаа гектар бүхэнһөө 135 пүүд ургаса хуряаха, бусад бүхы талмайһаа гектар бүхэнһөө 100 пүүд ургаса абахабди. Условно трактор бүхэнөөрөө эрхим шанартайгаар 550 гектар (зөөлэн хахалалгаар) элдүүрилхэ, арбан нэгэдэхи үдэр бүхэндэ арбилагдаһан горючяараа хүдэлмэрилжэ, гектар бүхэнэй элдүүрилгын өөрынь үнэ сэнгые 2 түхэригөөр химдаруулхабди.

Манай бригадын түрүү трактористнууд нүхэд Некипеловагай ба Кауровай үнгэрэгшэ жэлэй дүй дүршэл түрүүшын үдэрһөө хүсэдөөр хэрэглэн часай графигаар хүдэлмэрилжэ захалхамнай.

Манай гүрэнэй түрүү механизаторнуудай дүй дүршэлөөр СТЗ-НАТИ хоёр тракторнуудые тарилгын хүдэлмэриин гурбан халаанда табихамнай. Мүнөө эдэ тракторнууд 3—3 трактористнууд ба 3—3 прицепщигүүдээр бүрилдүүлэгдэнхэй. Мүнөө манай бригада хабарай тарилгын хүдэлмэридэ бэлэн болоо. Тракторнууд ба хүдөө ажахын прицепной машинанууд хүсэд заһабарилагданхай. Бүхы тракторнууд һүниин хүдэлмэридэ электрын галаар хангагданхай.

Заправка хэхын тулада гарай насостой тэргэ түхеэрэгдээ. Мүнөө жэл тракторнуудтаа борозда дээрэнь заправка хэхэбди. Энээнһээ хойшо горючиин хоролто болохогүй. Манай бригадын трактористнууд энэ үбэл агротехническэ минимум гараа. Абаһан уялгаа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхэбди гэжэ гүрэнөө найдуулнабди.

И. В. Сталинай Зохёолнуудай зургаадахи том молдавска хэлэн дээрэ хэблэгдэбэ

КИШИНЕВ, Молдавска ССР-эй гүрэнэй хэблэл болбол И. В. Сталинай зохёолнуудай зургаадахи том молдавска хэлэн дээрэ оршуулжа, хэблэн гаргаба.

Оршуулгань Молдавиин КП(б)-гэй ЦК-гэй дэргэдэхи партиин түүхын институтаар—ВКП(б)-гэй ЦК-гэй дэргэдэхи Маркс—Энгельс—Ленинэй Институтай филиалаар хэгдэһэн байна.

(ТАСС).

ВЦСПС-эй секретариадта

Коллективнэ договорнуудаар абаһан уялгануудай дүүргэлтые ниитээрээ шалгаха тухай

ВЦСПС-эй секретариат болбол 1951 ондо баталагдаһан коллективнэ договорнуудтахи уялгануудай дүүргэлтые предприятинууд дээрэ ниитээрээ шалгалга апрель һара соо эмхидхэхыень профсоюзуудай Центральна Комитедүүдтэ дурадхаа.

Профсоюзуудай Соведүүд предприятинууд дээрэ коллективнэ договорнуудые дүүргэлгын ниитэ шалгалта эмхидхэхэ ябадалдань областной ба фабрично-заводской комитедүүдтэ практическа туһаламжа үзүүлхэ, энэ кампанида фабрично-заводской нютагай комитедүүдэй дэргэдэхи саг үргэлжын комиссинуудай хабаадаха ябадалда онсо анхарал хандуулха ёһотой.

(ТАСС).

Шэрэмээр гэрэй хушалта бүтээнэ

Манай заводоор хүмүүжүүлэгдэһэн хүнүүд—конструкторско-технологическа бюрогой начальник Евгений Григорьевич Николаенко ба вагранщик Константин Тихонович Гетман гэгшэд Сталинска шангай лауреадуудай нэрээзэргэдэ хүртэгшэдэй дунда бии. Эдэ хадаа шэнгэн шэрэмһээ нимгэн лист хэхэ процессые зохёон, ашаглалгада оруулаа.

Шэрэмэй листын жэбэрсэгүй байлгань юрын хушалтын түмэрһөө арба дахин һайн байна. Шэрэмэй лист бүтээлгэдэ электроэнерги 15 дахин, түлишэ—8 дахин ба уһан—12 дахин багаар гаргашалагдана. Эдэ бүгэдэнь тиимэ хушалтын өөрын үные химдаруулна.

Одесскэ областьдо байрын хэдэн арбаад гэрнүүд, клубууд, малажалай фермэнүүдэй байранууд ба бусад барилганууд мүнөө шэрэмэй листээр хушагдаад байна. Энэ хушалта ашаглагдаад байхадаа, үлэмжэ ашаг туһатай байхань лабтай.

Сталинска шангуудые олголго хадаа бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал бэхижүүлхын тула творческо ажалда, манай заводой хүдэлмэришэд, инженернүүд ба техникүүдые зоригжуулаа.

Октябрьска революциин нэрэмжэтэ заводой партбюрогой секретарь **Е. И. Чумахан.**

Инженернүүд **А. М. Шаронов** ба **С. Ф. Ошин.**

(ТАСС).

Облигаци үгэхэ болзор

СССР-эй арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ дүрбэдэхи урьһаламжын облигацинуудые үгэхэ болзор мартын эсэстэ дүүрэхэнь. Мүнөө хүрэтэр ямар нэгэн шалтагаанаар облигацияа абаагүй байһан захигшадта, облигацинууд центральна нөөсэлгын кассануудта апрелиин 1 хүрэтэр үгтэхэ байна.

(ТАСС).

ПАРТИИНА АЖАБАЙДАЛ

Комсомолецуудай политическэ һуралсалые һайнаар хүтэлбэрилхэ

☆

Н. ПАРШИН,
ВКП(б)-гэй Улан Удын горкомой пропаганда ба агитациин таһагые даагша.

☆ ☆

Улан-Удэ городой комсомолецуудай политическэ һуралсал энэ жэлдэ нёдондонойхиһоо эмхитэйгээр эхилһэн байна. 130 пропагандистнууд ВЛКСМ-эй райкомуудай ба ВКП(б)-гэй горкомой дэргэдэхи курсануудта һуралсажа, политическэ мэдэрэлээ нилээд дээшэлүүлһэн байха юм. Партийна организацинууд хадаа теоретическэ талаараа бэлэдхэл һайнтай, дүршэл ехэтэй коммунистнуудые кружогуудай ба политһургуулинуудай хүтэлбэрилэгшэд болгон томилһон байна.

Гэбэшье, һаяхан үнгэрһэн районой, городской ба областной комсомольско конференцинүүд хадаа комсомолецууд болон залуушуулай политическэ һуралсалда бии байһан горьтойхон дутуу дундануудые элирүүлһэн байгаа.

Урдаа табигдаһан зорилгонуудаа комсомолецуудай бэелүүлхэ хэрэгтэ партийна организацинуудай саг үргэлжын туһаламжа ба үдэр бүриин партийна хүтэлбэри болбол комсомольско хүдэлмэриин ямаршье һалбариин амжалтын шухала услови болоно. Энэ хадаа залуушуулые идейно-политическэ талаарнь хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ иланхаяа шухала байна. Комсомол болбол партиин хүтэлбэри доро хүдэлмэрилжэ, тэрэнэй бүхы шиидхэбэринүүдые бэелүүлдэг ба залуушуулые коммунистическээр хүмүүжүүлдэг организаци мүн. Энээниие зарим партийна организацинууд мартадаг байна. Һуралсалай жэлэй үедэ олон партийна организацинууд комсомолецуудай ба залуушуулай политическэ һуралсалые һулаар хүтэлбэрилһэн байха юм. Комсомолой пропагандистнуудтай хамаадахэ хүдэлмэри һулаар эмхидхэгдэнхэй. ВЛКСМ-эй райкомуудай дэргэдэ эхин шатын политкружогуудай хүтэлбэрилэгшэдэй семинарнуудай заняти миил 1-2 дахин үнгэрэгдөө. ВЛКСМ-эй Городской райкомой дэргэдэ иимэ семинарнууд огто хэгдээгүй.

Пропагандистнуудай бага бэлэдхэлтэй байһан дээрэһээ зарим кружогуудай ба политһургуулинуудай занятинууд методическа талаараа буруугаар, идейно-теоретическэ доодо хэмжээндэ үнгэрэгдэнэ. Зарим пропагандистнууд занятияа ойлгосогүйгөөр үнгэрэнэ. Мүн харуулан ойлгуулха хэрэгсэлнүүдые хэрэглэдэггүй. ВКП(б)-гэй райкомууд, тэрэнэй пропаганда ба агитациин таһагууд партийна хүтэлбэриин шухала участок болохо комсомолой һуралсалые хараадаа абанагүй. Комсомолой һуралсалда бии байгаа олон дутуу дунданууд имагтал энээгээр тайлбарилагдаха байна.

Кружогууд ба политһургуулинуудай хүтэлбэрилэгшэдөөр батлагдаһан зарим коммунистнууд даалгагдаһан хэрэгтээ хайша хэрэгээр хандана. Жэшээнь, пропагандист нүхэр Вылевок (Мелькомбинадай парторганизаци) хадаа олон комсомолецууд занятидаа ерээгүй гэһэн шалтагаанаар занятияа оло дахин таһалдуулһан байгаа. ВКП(б)-гэй түүхэ шудалалгын паровозно деподохи кружок (хүтэлбэрилэгшэнь коммунист нүхэр Круц) январь һараһаа хойшо нэгэшье заняти үнгэргөөгүй. Мяха-консервын комбинадай партийна организаци нүхэд Астахов ба Дрюнина гэгшэдые пропагандистнуудаар баталһан байгаа. Һуралсалай жэлэй эхилһэнһээ хойшо нүхэр Астахов комсомолецуудтай оройдоол нэгэ заняти үнгэргөө, нүхэр Дрюнина нэгэшье заняти үнгэргөөгүй. Иимэ баримтануудые олоор харуулжа болохо байгаа.

Партийна организацинууд эдэ дутуу дундануудаа усадхахын тулада ямаршье хэмжээ абанагүй, коммунистнуудай партийна даалгабариин дүүргэлтые хинан шалгадаггүй байна.

Марксистско-ленинскэ теориие бэеэ даагаад шудалдаг комсомолецуудай хүдэлмэри мүн лэ хангалтагүйгөөр табигданхай. Тэдэ комсомолецуудта элидхэл, лекцинүүд уншагдадаггүй, консультаци эмхидхэгдэдэггүй, семинар үнгэргэгдэдэггүй байха юм. ВЛКСМ-эй горком ба райкомууд эдээнэй хүдэлмэри шалгадаггүй. Тиимэһээ марксизм-ленинизм бэеэ даагаад шудалжа байһан олон комсомолецууд идейно-теоретическэ хэмжээгээ дээшэлүүлнэгүй. ВКП(б)-гэй райкомуудай ба горкомой партийна кабинедүүд энэ хэрэгэй хажуу тээнь байна. Тэндэ выставкэ эмхидхэгдэнэгүй, пропагандистнууд ба комсомолецуудай үзэжэ байһан материалай список табигданагүй, тэдээнтэй консультаци хэгдэнэгүй.

ВКП(б)-гэй райкомууд болбол комсомольско активай, иланхаяа ВЛКСМ-эй райкомуудай ба комсомольско организацинуудай секретарьнуудай һуралсалые хүсэд шалганагүй. Энээнэй эсэстэ комсомолой хүтэлбэрилхы зарим хүдэлмэрилэгшэд, жэшээлхэдэ, ВЛКСМ-эй Железнодорожно райкомой секретарь нүхэр Пром, комсомолой узловой комитедэй секретарь нүхэр Солуянов, комсомольско организацинуудай секретарьнууд нүхэр Нестеров (судно заһабарилгын завод), нүхэр Бесчастнов (паровозно депо), нүхэр Попов (ЖУ-2) ба бусад идейно-теоретическэ хэмжээгээ хүсэд һайнаар дээшэлүүлнэгүй.

Городой комсомолецуудай ба залуушуулай дунда лекционно пропаганда һулаар табигданхай. Лекци ба элидхэлнүүдые хэхэ хэрэгтэ залуу мэргэжэлтэд, вузуудай ба һургуулинуудай багшанар хабаадуулагданагүй. Партийна ба комсомольско хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд залуушуулай урда элидхэл, лекцинүүдые үсөөн уншана. Комсомолецуудай ба залуушуулай политическэ һуралсалда бии байһан горьтойхон дутуу дундануудые усадхаха ябадалда партийна организацинууд анхаралаа ехээр хандуулха ёһотой.

ВКП(б)-гэй городской комитет болбол комсомолецуудай ба залуушуулай политическэ һуралсалые һайжаруулхын тулада хэдэн хэмжээнүүдые хараалаа. Партиин райкомууд, партийна эхин организацинууд хадаа комсомолецууд ба залуушуулые политическээр хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ саг үргэлжэ туһалха, энэ хэрэгые үдэр бүри хүтэлбэрилхэ ба хинан шалгажа байха уялгатай.

«ВЛКСМ-эй гэшүүн болбол политическэ эрдэмээ эсэшэ сусашагүйгөөр дээшэлүүлхэ, марксизм-ленинизмын теори шудалха ба коммунистическэ партиин политикые олониитэ залуушуулда тайлбарилан ойлгуулха уялгатай» гэһэн комсомолой уставай эрилтые комсомолецуудта һайнаар ойлгуулха, тэрэниие бодото хэрэг дээрэ бэелүүлхысэнь комсомолецуудһаа эрихэ хэрэгтэй. В. И. Ленинэй, И. В. Сталинай биографинуудые залуушуулда улам һайнаар ойлгуулха хэрэгтэ онсо анхарал хандуулха шухала. Комсомолой политическэ һуралсалые үдэр бүриингөө хүтэлбэри доро партийна организацинуудай абажа шадаа, хадань, комсомольско организацинууд эдэ бүхы зорилгонуудаа амжалтатайгаар бэелүүлхэ байна.

Ажалшадай дунда лекцинүүдые уншана

Яруунын аймагай Комсомольско долоонжэлэй һургуулиин партийна эхин организаци хүдөөгэй зоной дунда агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэри һайнаар ябуулдаг, тэрээндэ багшанарые олоор хабаадуулдаг байна.

Хүдөөгэй зоной дунда ябуулха бүхы хүдэлмэреэ тус организаци эртээнһээ бодомжолон түсэблөөд, тэрэнээ партийна суглаан дээрэ баталуулдаг.

Энэ парторганизациин агитколлективэй агитаторнуудай ба лекторскэ группын лекторнуудэй хүсөөр ехэ хүдэлмэри хэгдэнэ. Лекцинүүдые уншалгада лекторскэ группын гэшүүд нүхэд Н. Табуло, М. Петунова, Тупөвикова ба бусад эдэбхитэйгээр хабаадалсана.

Мүн һургуулиин драматическа кружок һарадаа 2—3 дахин зүжэгнаада ажалшадта харуулна. Харуулан ойлгуулха агитаци энэ парторганизациин хүдэлмэридэ бага бэшэ һуури эзэлнэ.

Мүнөө лекторскэ группа «Манай зорилго — коммунизм», «Мичурин — байгаалиие шэнэдхэн хубилгагша мүн», «Газар яажа бии болооб?» гэһэн темэнүүдээр лекцинүүдые бэлэдхэжэ байна.

Парторганизациин хүдэлмэридэ ВКП(б)-гэй айком ехэ туһаламжа үзүүлнэ. Партиин айкомой гэшүүд нүхэд Н. Киляков, Д. Ажеев агитаторнуудай ба лекторнуудэй семинар үнгэргэжэ, хүн зоной дунда научна ба политическэ эрдэм дэлгэрүүлхэ хүдэлмэриин формо ба методууд тухай дэлгэрэнгыгээр хэлэжэ үгөө. Гадна өөһэдөө лекцинүүдые уншаһан байна.

В. Маханчеев.

И. ДАНДАРОВ.

АГИТАТОРАЙ ҮГЭ

Залуухан комсомолец Цыретор,
Зондоо хүндэтэй агитатор,
Ажалай һүүлээр үдэшэлэн
Клубтаа ошобо, яаран.

Уужам, һаруул, дулаахан
Улаан булан гэрэлтэй.
«Үнэн» газетэ дарайлган,
Уншана агитатор нүхэдтөө.

...Днепр, Волгын эрьенүүдээр
Гигант ГЭС-үүднай ургана,
Мянган тээшэнь сасана.
Мүнгэн туяата гэрэлээ

Хүсэтэ уһан каналаар
Хүүен, долгитон мушхарна,
Украина, Туркмениин талаар,
Эльһэн губяар урдана.

Кара-Кум тала ногоороод,
Хлопок, жэмэсээр сэсэглэнэ.
Һэрюухэн һэбшээндэ долгилоод,
Һайхан таряагаар эбхэрнэ.

Эрэлхэг ажалша арадайм
Эршэтэ темптэй ажалнууд,
Аба Сталинайм хараалһан
Асари ехэ барилганууд

Тэмсэлэй илалтаар бодхоогдоно
Түрэл арадайм жаргалда,
Алтан үзэгөөр бэшэгдэнэ
Оронойм түүхын хуудаһанда.

...Агитаторай сэсэн үгэнүүд
Ажалшадай сэдьхэл баясуулна,
Омог дорюун тэдэниие
Амжалта тээшэ уряална.

А. М. Горькиин түрэһэн үдэртэ

Советскэ литературын үндэһэ һуури табигша агууехэ уранзохёолшо А. М. Горькиин түрэһэн үдэр —мартын 28-да зорюулан, республиканска библиотекэ уранзохёолшын творчество тухай литературна вечер үнгэргэхэнь.

Библиотекэ соо «Горький — агуухэ гуманист», «Горький — социалистическэ реализмын үндэһэ һуури табигша», «Горькиин творчество тухай», «Горький эб найрамдалай ба демократиин түлөө, дай үүдхэгшэдтэ эсэргүү тэмсэлдэ» гэһэн литературна ба фотовыставкэнүүд эмхидхэгдэнхэй. Иллюстрацинууд ба фотовыставкэнүүдэй доогуур А. М. Горькиин статьянууд ба хэлэһэн үгэнүүд сооһоо абтаһан цитадууд гоё һайханаар бэшэгдэнхэй.

Д. Жарков.

Агитбригада хүдөө гараба

Хэжэнгын аймсоведэй гүйсэдкомой культурно-гэгээрэлэй таһаг 7 хүнһөө агитбригада эмхидхэ. Тус бригада малай фермэнүүдээр ябажа, лекци ба концертнүүдые харуулна.

Мүн Патайн Горхоной модошодто лекци ба концертнүүдые харуулха юм.

О. Васильев.

ҺАРЫНГАА ТҮСЭБ ҮЛҮҮЛЭН ДҮҮРГЭБЭ

Курумканай аймагай промкомбинат продукци гаргалгаар февраль һарынгаа түсэб 151 процент дүүргээ. Гаргадаг продукциинь ассортимент олоширжо байна. Шэнээр нээгдэһэн столярна, сабхиин, оёдолой цехүүд түсэбөө амжалтатайгаар дүүргэнэ.

С. Тараскин.

Заиграйда хэблэл тараалгые тооногүй

Ажалшадые коммунистическээр хүмүүжүүлгэдэ большевистскэ хэблэлэй туйлай ехэ үүргэ гүйсэдхэдэгынь мэдээжэ. Тиимэһээ тэрэниие ажалшадай дунда тарааха хэрэгтэ манай парти онсо анхарал хандуулна. Гэбэшье, Заиграйн аймагта газетэ, журналнуудые ажалшадай дунда тараалга тон хангалтагүйгөөр ябуулагдана. Мартын 15-най байдалаар аймагай газетэ 600, «Б. М. Үнэн» миил 157, «Агитаторай блокнот» 2 экземпляр тараагданхай.

Энэ политическэ удхашанартай хэмжээ-ябуулгын иимэ хангалтагүйгөөр ябуулагдажа байһанай шалтагаан юуб гэхэдэ, «Союзпечатиин» аймагай таһагые даагша нүхэр Тютрин 1951 ондо ажалшадай дунда газетэ, журналнуудые тарааха хэрэгтэ хайша хэрэгээр хандаа. Тус аймагта бурят колхозуул, леспромхозууд олон. Тэндэ «Б. М. Үнэн» газетэ тарааха талаар ямаршье хүдэлмэри хэгдээгүй байха юм.

Байгша оной март һара болотор нүхэр Тютрин нэгэшье колхоздо, леспромхоздо гаража, газетэ тарааха хүдэлмэри ябуулаагүй, харин һанаа амархан кабинедтээ һуужа байгаа. Март һарын эхеэр ВКП(б)-гэй айкомой пропаганда ба агитациин таһагта нүхэр Тютриниие асаржа, «колхозуудта гаража, газетэ юундэ тараанагүйбта» гэжэ асуухада, тэрэ уур сухалаа хүрэжэ, «хаанашье ошохогүйб» гээд гүйжэ гарашаһан байна. Һүүлээрнь тэрэ Карл Маркс... рэмжэтэ томодхогдоһон ко... түрүүшынхеэ ошобошье «Б. ... Үнэн» газетэ 1, «Агитаторай ... нот» 2 экземпляр захюулаад ... сажа ерээ.

Командировкоһоо айдаг Т... нэй гэмээр Заиграйн аймагай колхозник гууд ба хүдэлмэри... газетэ, журналнуудые аба... байһан ябадалые саашадаа ... хын аргагүй. Мүн хэлхеэ хо... ной аймагай конторын нача... нүхэр Прудников отделени... гээ начальнигуудта, хаж... миил һуудаг Тютриндэшье ... тэ тараалгаар шанга эрилтэ ... нагүй.

Тиихэдэ, аймагай арадай ... рэлэй ба хүдөө ажахын таһ... аймагай клуб, ВЛКСМ-эй ... болон бусад эмхи зургаан... «Б. М. Үнэн» газетэ абадаггүй... ва. Гадна, зарим коммунист... зүйһөө большевистскэ хэблэл... раалгада огто таарахагүй, ... һанал бодол гаргаха ябадал... дэнэ. Жэшээлхэдэ, Молотовой ... рэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ ... хэр Цыденжапов «хүнүүд га... захинагүй» гэжэ ямаршье һэ... гүйгөөр мэдүүлнэ.

Заиграйн аймагай колхоз... партийна эхин организацин... секретарьнууд, хэлхеэ холбо... отделенинүүдэй начальни... ажалшадай дунда газетэ та... рые эрид һайжаруулжа, хүд... риингөө энэ дутагдалые ... сагта усадхаха ёһотой. ВКП(б)-... гэй айкомой бюро энэ шу... асуудалда онсо анхарал хан... ха зэргэтэй.

Б. Даши...

ШЭНЭ НОМУУД

Бурят-Монголой түрэнэй хэблэл һүүлэй үдэрнүүдтэ иимэнүүд шэнэ номуудые хэблэжэ гаргаба:

М. А. Рампилова— «Газартарялангай ногоо тариһан политой системэ» (1950 он соо уншагдаһан лекцинүүдэй стенограмма), Номынь ород хэлэн дээрэ гараа. Тиражынь 2000 хэһэг, сэн 35 мүнгэ.

С. Н. Мачульский, В. С. Макаров — «Хибэдһээ хибэдэг малнуудай ушата үбшэнтэй тэмсэхэ һанамжа». Энэ ном соо манай республика дотор дайралдадаг малай ушата үбшэниие элирүүлхэ, тэрэниие аргалха тухай хэлэгдэнэ. Ород хэлэн дээрэ, тиражынь 1000 хэһэг, сэн 2 түх. 40 мүнгэ.

Д. Мижидон, Ц. Номтоев— «Түрэлхи литература», долоонжэлэй ба дунда һургуулинуудай 5-дахи класста үзэхэ хрестомати. Тус ном 6 бүлэгтэй: арадай аман зохёол; А. С. Пушкин — ород арадай агууехэ поэт; Х. Н. Намсараев —бурят-монгол литературын үндэһэ һуури табигша; Б. Д. Абидуевай творчество; манай Эхэ оронойм үнгэрһэн сагай байдал тухай ородой уранзохёолшод; Советскэ уранзохёолшод Советскэ Эхэ орон тухайдаа. Тиражынь 4000 хэһэг, сэн 5 түхэриг 25 мүнгэ.

«Түрэлхи хэлэн». Бурят-монгол ... һургуулиин 3-дахи класста уншаха ... Оршуулагшад ба зохёогшод: Б. С..., Д. Дугаржабон, Д. Мижидон, М. ...нов. Энэ ном гурбан отделтэй (ли... турна, географи ба байгаалиһаа, ... һээ). Тиражынь 5000 хэһэг, ... түх. 50 мүнгэ.

Партийна даалгабари тухай

☆

К. МАСЛОВ,
ВКП(б)-гэй Пригородно райкомой секретарь

☆ ☆

Большевистскэ парти хадаа өөрынгөө кадрнуудые, бүхы коммунистнуудые бодото хүдэлмэри дээрэ анхаралтайгаар хүмүүжүүлдэг байна.

Большевистскэ партиин агууехэ ажал-ябуулгада бодотоор оролсолго ба партиин хүдэлмэридэ саг үргэлжэ хабаадалга партийна эхин организацинуудта бэелүүлэгдэнэ. Партиин шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ бодото даалгабаринуудые дүүргэжэ, большевизмые оролдосотойгоор шудалжа коммунистнууд политическэ бэлэдхэлээ ба мэргэжэл шадабаряа дээшэлүүлдэг байна.

Партийна даалгабари хадаа бүхы коммунистнуудые партийна организациин хүдэлмэридэ саг үргэлжэ ба сэхэ хабаадуулха шухалын шухала арга зэбсэг болоно. Партийна даалгабаринуудые дүүргэлгэ партиин гэшүүд ба кандидадуудые хүмүүжүүлхэ ба политическээр хатуужуулха һайн һургуули мүн болоно. Партийна даалгабари дүүргэлгэ хадаа коммунистнуудые журам һайнтай, эмхидэлтэй болгодог, зорилгоёо дүүргэхэ ба бэрхэшээлнүүдые дабаха шанар тэдэндэ хүмүүжүүлдэг байна.

Партийна ажабайдалда коммунистнуудые эдэбхитэйгээр хабаадуулга хадаа партийна организацинуудай хүдэлмэриие саашадань һайжаруулха, ажахын ба культурна байгуулалтые хүтэлбэрилгын хэмжээе дээшэлүүлхэ зайлашагүй услови мүн болоно.

Бурят-Монголой АССР-эй 25 жэлэй нэрэмжэтэ сэмбын фабрикын партийна организаци коммунистнуудта партийна даалгабари үгэхэ хүдэлмэри зүбөөр эмхидхэнхэй. Энэ организациин 65 коммунист партийна ажабайдалда бултадаа эдэбхитэйгээр хабаадана. Олонхи коммунистнуудынь саг үргэлжын даалгабари дүүргэнэ. 36 коммунистнуудынь агитаторнуудаар хүдэлмэрилнэ. Тэдэнэр фабрикынгаа хүдэлмэрилэгшэдэй дунда ойлгууламжын ехэ хүдэлмэри ябуулна. Нүхэд Усанова, Климентьев, Леонов ба бусад иланхаяа һайнаар хүдэлмэрилнэ. Һунгалтануудай дүнгүүд тухай, «Правда» газетын корреспондентдэ нүхэр Сталинай үгэһэн харюу тухай, СССР-эй Верховно Соведэй хоёрдохи сессиин материалаар хөөрэлдөөнүүдые коллективэйнгээ дунда үнгэрэнэ.

7 коммунистнуудынь пропагандистнуудаар хүдэлмэрилнэ. Эдэнэр кружогуудайнгаа занятинуудта һайнаар бэлэдхэдэг ба һонирхолтойгоор үнгэргэдэг. Һурагшадынь занятидаа гээгдэнгүйгөөр ябадаг, хөөрэлдөөнүүдтэ эдэбхитэйгээр хабаададаг байха юм. Нүхэр Богословскиин хүтэлбэрилдэг кружок район соогоо түрүү кружок гэжэ тоологдоно.

Саг үргэлжын даалгабаригүй хэдэн коммунистнуудынь партийна суглаанууд ба бюрогой заседани дээрэ хараалагдаһан хэмжээ-ябуулгануудые бэелүүлгээр тодорхой даалгабаринуудые дүүргэдэг.

Партийна бюронь ямар нэгэн коммунистда даалгабари үгэхэдөө парторганизациингаа урда табигдажа байһан зорилгонуудые ба хүдэлмэриингөө түсэбые дүүргэхэ ябадалые хараадаа абадаг байха юм.

Партийна суглаанууд дээрэ зүбшэн хэлсэгдэхэ асуудалнуудые шэнжэлхэ ба бэлэдхэхэ хэрэгтэ коммунистнууд олоор хабаадуулагдана. Гээгдэнги участогуудта ошожо, хүдэлмэришэдтэй хөөрэлдэхэ, гээгдэлэй шалтагаание элирүүлхэ, тэдэниие зайсуулха ябадалдань туһалха даалгабаринууд коммунистнуудта үгтэдэг байна.

Январиин 10-да партийна суглаан боложо, фабрикын 1950 оной хүдэлмэриин дүн ба 1951 ондо бэелүүлхэ зорилгонууд тухай фабрикын директорэй элидхэлые зүбшэн хэлсэһэн байна. Суглаан дээрэ коммунистнууд болбол аппаратно-ээрэлгын цехын хүдэлмэриин ехэнүүд дутуунуудые элирүүлһэн байгаа. Эдэ дутуунуудынь цехын үйлэдбэриингөө түсэб дүүргэлтые таһалдуулхаһаа гадна, бүхы фабрикаяа гэдэргэнь татажа болохо байгаа. Цехын хүдэлмэриин гээгдэлэй шалтагаание элирүүлжэ, гээгдэлээ усадхаха ябадалдань цехын партгруппада ба хүтэлбэрилэгшэдтэ туһалха даалгабари бүлэг коммунистнуудта-мэргэжэлтэдтэ үгтэһэн байна. Иимэ даалгабари абаһан коммунистнуудай тоодо инженер-механик нүхэр Васильева, стахановец нүхэр Сарычев, мастер Тимошкин, цехын начальник Рихтер ба бусад ороһон байна. Эдэ коммунистнуудай дурадхалаар аппаратно-ээрэлгын цехын хүдэлмэри тухай асуудал февралиин 5-да болоһон партийна суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэгдээ. Тиин партийна бюро цехүүдтэ коммунистнуудые хубаарилан табилгые шэнээр хаража үзөөд, тус цехые бэхижүүлхын тулада ондоо цехүүдһээ коммунистнууд-ээрэгшэдые эльгээхэ гэжэ шиидхэһэн байна.

Тиигэжэ, заһабарилгын-механическа таһагай начальник, коммунист нүхэр Лойко мэргэжэлтэй ээрэгшэ байһан тулалаа ахалагша мастераар, коммунист Ушаков мастерай туһалагшаар тус цехтэ эльгээгдээ. Фабрикын парторганизациин ба хүтэлбэриин абаһан хэмжээнүүдэй эсэстэ, тус цех хүдэлмэрээ эрид һайжаруулжа, февралиингаа түсэб 100,1 процент дүүргэһэн байха юм. Цехэлгын цехтэ ээрэһэн утаһа хаһа саг сооньүгэхэ ябадалые хангаһанай ашаар фабрикын бусад цехүүд ба бүхы фабрика түсэбөө дүүргэһэн байха юм.

Партийна даалгабари үгэхэдөө партиин гэшүүн ба кандидат бүхэнэй тус тус бүриин шадабариие хараадаа абадаг, эдэ даалгабаринуудай гүйсэдхэлые һайнаар хинадаг байбал, хэрэг һайнаар бүтэхэ, бүхы коммунистнуудые партийна ажабайдалда эдэбхитэйгээр хабаадуулха арга олдоно гэжэ дүй дүршэл харуулна.

Үйлэдбэри дээрэ коммунистнуудай түрүү зэргэ эзэлэлгэ, ниитэ-политическэ хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалга хадаа хүдэлмэриин бүхы һалбаринуудта саг үргэлжэ нүлөөлхэ, үйлэдбэриин түсэб амжалтатайгаар дүүргэлгэдэ хүдэлмэришэдые элсүүлхэ арга боломжо партийна организацида олгоно. Фабрикаяа зүбхэн лэ эрхим шанартай продукци бүтээн гаргадаг болгохо гэһэн зорилго партийна организаци урдаа табинхай. Партийна организациин энэ үүсхэлые фабрикын хүдэлмэришэдэй халуунаар дэмжэһэн дээрэһээ, фабрика хадаа түсэбэй ёһоор февраль соо 97 процент нэгэдэхи сортын сэмбэ нэхэхын орондо, 98,9 процент нэхэһэн байна.

Коммунистнуудай эдэбхиие дээшэлүүлхэ хэрэгтэ мүн партийна суглаанууд ехэ үүргэ дүүргэнэ. Мебельнэ фабрикын, мяха-консервын комбинадай, Улан-Удын модоной заводой, № 20 һургуулиин ба бусадшье партийна эхин организацинууд партийна суглаануудые идейнэ үндэр хэмжээндэ үнгэргэлгэдэ ба партийна даалгабарида ехэ анхарал табидаг байна

Гэхэ зуура, зарим партийна эхин организацинууд партийна даалгабари тухай асуудалда үшөө багаар анхаралаа табина. Жэшээлхэдэ, мелькомбинадай партийна организациин коммунистнуудай гурбанайнь нэгэ хуби... үргэлжын партийна даалгаб... ба тус тус даалгабари дүүр... дэ хабаадуулагдаагүй байна. ... партийна бюрогойнь зарим г... өөһэдынгөө сэхэ уялгые дүү... гүй. Инфекционно больн... Заудинск станциин партийна ... организацинууд партийна да... баринуудта мүн лэ багаар ан... лаа хандуулна.

Партийна организациин ажа... далда коммунистнуудые эдэ... тэйгээр хабаадуулха хэрэгтэ з... партийна хүтэлбэрилэгшэд ё... дыгээр хандана. Зарим у... бэлэдхэл багатай коммунист... дые агитаторнуудаар томил... тэдэнь элэ даалгабаринь х... тагүйгөөр дүүргэдэг байха ... Иимэ баримта «Кооператор-ко... молец» артелиин, һайндурай... жарна общесвын партийна ... низацинуудта үзэгдэнэ.

Залуу коммунистнуудтай а... ха хүдэлмэридэ ба тэдэниие ... тийна организациин ажабай... хабаадуулха хүдэлмэридэ ех... дутуунуудай бии байһые ВКП(б)-... гэй горкомой бюро билэндэ ... һан байна. Зарим организаци... та залуу коммунистнуудынь ... үргэлжын партийна даалга... гүй ба партийна суглаанууд ... үгэ хэлэлгэдэ үсөөнөөр хаба... гэжэ партиин горкомой бюро ... дэглэһэн байна.

ВКП(б)-гэй райком хадаа ... комой бюрогой тогтоолые ... лүүлэн, коммунистнуудай ... ба үүсхэлые дээшэлүүлхэ хэм... нүүдые абажа байна.

...БЭЛЭДХЭЛЭЙ СТАХАНОВСКА ҺАРА

...Сезонно түсэбөө дүүргэбэ

...леспромхоздо модо бэ... ...ба шэрэлгэдэ ажалла... ...скын аймагай Кировэй ... колхозой модошод ...нь нүхэр Власов), Ле... ...жэтэ колхозой (бригадир нүхэр Нечкин), «Байкал» ...(бригадирынь нүхэр Су...) ...озниигууд мартын 20-до ...дхэхэ ба шэрэхэ түсэбөө ...бэ. ...урэһэн эдэ колхозниигу... ...ажалай үндэр бүтээсэ ...стахановецууд олон бии. ...жүүлһэн шэрэдэг нүхэр ...звеногойхид сезоной эхилһэнһээ хойшо үдэр бүри вэгэ хахад нормо дүүргэдэг байгаа. Тиихэдэ, нүхэр Савельевэй звеногой модо таллуулагшад үдэртөө 8 кубометр модо морёор таллуулха түсэбтэй байгаа һаа, 15—15 кубометр таллууһан байха юм.

Мүн нүхэр В. Бурлаков болон Николай Зорик гэгшэдэй звеногойхид модо отолхо түсэбүүдээ үдэр бүри 25—30 процентээр үлүүлэн дүүргэжэ байна. Мүнөө түсэбһөө гадуур модо бэлэдхэлгэ үргэлжэлүүлһээр.

К. Григорьев.

...ониигудаа мартаһан хүтэлбэрилэгшэд

...бэлэдхэлээр стахановска ...хохо тухай тогтоол соо... ...ублики правительство ...обкомой бюро нигэжэ ...байгаа гэбэл: модо бэлэд... ...шэрэлгын «түсэбые ам... ...аар дүүргэхээр колхоз... ...эмхидхэхын тула модо ...ээ хүдэлмэрилэдэг ...эһээ правлениин гэ... ...сезоной дүүрэтэр байхаар ...Тэгэд, энэ заабарине Хо... ...байгаа зарим колхозуудай ...ээр үшөөл дүүргэнэгүй. ...олонхи колхозуудай ...хүдэлмэриин ба ...хүсэнүүдые графигай ...гаар байха юм. Тэдэ... ...«III-Интернационал» (ту... ...нүхэр Балданов), ...ксын нэрэмжэтэ (түрүү... лэгшэнь нүхэр Баянов), «Путь Сталина» (түрүүлэгшэнь нүхэр Лодойбалов) колхозууд ороно.

Эдэ колхозууд модо отолхо ба шэрэжэ абаашаха сезонно түсэбүүдээ миил 40—50 процент дүүргээд байна. Тиигэбэшье, энэнэй шалтагаануудые тодорхойлхын түлөө нэгэниишье сезонниигүүдайнгаа ажалладаг участогуудта ошоодүй, хүдэлмэриин ба шэрэлгын хүсэнүүдые түсэбһөөгөө ёһоор эльгээгээгүй зандаа. Хэрбээ нүхэр Баянов ой руу ошоо болошобо, тэндэ оройдоо хоёрхон час соо байжа, «оперативна хүтэлбэри хангааб» гээд бусажа ерэһэн байна. Модо бэлэдхэлэй түсэбэй дүүргэлтые нимэ «хүтэлбэрин» хангахагүйнь ойлгосотой.

А. Дейнеко.

Модошодто кино харуулна

...оной ба модо урадхуул... ...шэдэй союзай обко... ...киногой механик нүхэр ...Баруун-Тарбагатайн, Хан... ...Курбын леспромхозуудаар ...эб олон кинокартинануу... дые модошодто харуулна.

Стахановска һарын эхилһэнһээ хойшо нүхэр Петровой гаргаһан кинокартинануудые 2500 гаран модошод хараһан байха юм.

☆ ☆

☆ ☆ ☆

...леспромхозой шпала ...ын заводойхид һа... ...түсэбые ходоо... ...дүүргэнэ. Тус за... ...ажэлдэ шэнэ тех... ...ээд ехээр абаа. Зу... ...леспромхозой үнн... ...эршэн слесарь ..., стахановец Сте... ...шпалануудые ...станок тоготоожо

...Минеевэй фото.

☆ ☆ ☆

—Түнхэнэй аймагта—

АЙМАГАЙ БИБЛИОТЕКЭДЭ

Кырендэхи аймагчна библиотекэдэ нёдондо жэлдэ 1000 шахуу уншагшадтай байгаа. Шэнэ жэлэй гараһанһаа хойшо энэдэ үшөө 134 уншагшад нэмэбэ. Эндэ Каверинэй «Хоёр капитан» гэжэ романаар уншагшадай конференци үнгэргэгдэхэнь.

Аймагай библиотекэ 17 нүүдэл библиотекэнүүдтэй, тэрэнэйнь 4-ниинь имагтал буряtмонгол хэлэн дээрэ гараһан литератураар хангагданхай. Эдэ библиотекэнүүд 320 уншагшадтай.

НЭМЭЛТЭ ТҮЛБЭРИ АБАНА

Аймагай колхозуудай түрүү малшад адуу малаа һайнаар үсхэбэрилһэнэй түлөө нэмэлтэ түлбэри абана. Жэшээлхэдэ, Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой нүхэр Тышкеевэй хүтэлбэрилдэг гүүртын 4 үхэршэд даабарита 202 толгой үхэрэйнгөө амидын шэнүүрые хонор бүрин 1 килограмм 200 граммаар дээшэлүүлһэнэй түлөө 6 һаратай 1—1 тугал, хониншн Бөржомова Д. 4 хурьга нэмэлтэ түлбэридэ абаба.

Тэрэшэлэн Буденнын нэрэмжэтэ колхозой 3 малшад (гүүртые эрхилэгшэ нүхэр Щекин) 91 толгой үхэрэйнгөө амидын шэнүүрые сүүдхэ бүрин 1 килограмм 300 граммаар нэмэбэнэй түлөө 1—1 бүрүү нэмэлтэ түлбэридэ абаһан байна. Мүн Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой гахайшан Р. Бродников 8 эхэ гахайһаа 120 поршоонхо абажа, хоролтогүйгөөр тэжээлһэнэй түлөө 4 поршоонхо нэмэлтэ түлбэридэ абаа.

МҮНГЭ НӨӨСЭЛГЭ УРГАНА

Аймагай нөөсэлгын касса (эрхилэгшэнь нүхэр Ринчинов) үнгэрэгшэ жэлдэ республика доторой шалгаржа гараһан юм. Мүн энэ жэлэй 1-дэхи кварталай түсэбые тус касса мүнгэ нөөсэлгөөр 412,5 процент дүүргэжэ, аймагай ажалшадһаа 40 мянган түхэриг нөөсэлхын ороно, 166 мянган түхэриг нөөсэлһэн байна.

54 МЯНГАН ТҮХЭРИГЭЙ ДОХОД

Аймагай ангай ажахы 1950 ондо халтар хара үнэгэнэй фермэһээ 54 мянган түхэригэй доход абаа.

Мүн ондатрын ажахыешье үргэнөөр хүгжэжэ, үнгэрэгшэ жэлэй сезон соо ондатрануудые олон мянгаадаарнь барижа арга бии болоо. Жэшээнь, нүхэр Сороковиков гансаараа ондатрануудые барижа, 8400 гаран түхэриг мүнгэ олоһон байна.

Толтойн сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозой ангуушан Дагба Онпоров сезонно түсэбөө 233 процент дүүргэв.

ЗАҺАБАРИГҮЙГӨӨР 60 МЯНГАН КИЛОМЕТРТЭ

Түнхэнэй МТС-эй авто-паркын шофер К. Бобков машинаяа капитальна заһабарида оруулангүй 60 мянган километртэ ябаха зуураа, 3 резинэ ба хэдэн зуугаад түхэриг түрэнэй мүнгэ алмаһан байна. Мүнөө нүхэр Бобков хабарай тариалгада ябаха тракторнуудта горючи зөөжэ дүүргэнхэй.

УНШАГШАДАЙ КОНФЕРЕНЦИ

Мартын 14-дэ Түнхэнэй дундада һургуулида В. Ажаевай «Москвһаа холо» гэжэ романаар уншагшадай конференци үнгэргэгдэбэ. Эндэ Түнхэнэй кустын эхин ба долоонжэлэй һургуулинуудай багшанар суглараа.

Мүн нимэ конференци Х. Намсараевай «Үүрэй толон» гэжэ романаар һаяар үнгэргэдэхөөр хараалагдана.

Н. Бадмацыренова.

Бэлигтэй композитор

(А. П. Мусоргскиин наһа бараһаар 70 жэлэй ойдо)

Ородой классическа хүгжэмэй габьяата түлөөлэгшэ Модест Петрович Мусоргскиин нүгшэһөөр мүнөөдэр 70 жэл гүйсэбэ.

М. П. Мусоргскиин хүгжэмэй зохёолнууд арад зоной ажабайдалые, гүнзэгыгөөр харуулһан идейнэ удхатай, демократическа ба реалистическэ шэглэлтэй байһаараа онсо илгарна. «Өөһэдынгөө зохёолнууд соо арадай шэнжэ түхэл, абари зангые харуулха шадабаряа творческэ стыингоо хүгжэлтын үндэһэн гэжэ харадаг һэн» гэжэ Глинкын, Чайковскиин, Мусоргскиин, Римский-Корсаковой, Даргомыжскиин хүгжэмүүд тухайда А. А. Жданов хэлэһэн байна.

Модест Петрович бага наһаяа Псковско губерниин Каревэ тосхондо зөөри багатай помещигэй булэдэ үнгэргөө. Арадай дуунуудые тэрэ ехэ һонирхолтойгоор шагнадаг һэн. Чернышевскиин, Добролюбовай демократическа идеянуудай нүлөөн доро ерээдүйн композитор хүгжэмдэ бүхы наһаяа зорюулха гэжэ тиихэдэ шиидээ юм.

Үнгэрэгшэ зуун жэлэй 60-аад онуудта Модест Петровичын творческо ажал-ябуулганы эхилээ һэн. Энэ үедэнь Петербургда «Хүсэ ехэтэ бүлэг» гэжэ хүгжэмэй кружок эмхидхэгдэжэ, Стасов, Балакирев, Мусоргский, Римский-Корсаков, Бородин, Кюи гэгшэд гэшүүдынь болоһон байна.

Деревниидэ ажаһуухадаа М. П. Мусоргский таряашадай хүндэ хүшэр, ядуу түлөөр ажабайдалые һайса мэдэжэ болоо һэн. Эдээн тухайнь тэрэнэй зохёолнууд соо эли тодоор харуулагданхай. 1864 ондо залуу композитор поэт-демократ Некрасовай үгэ дээрэ «Калистрат» гэжэ дуу бэшээ. Удаань «Унта даа, таряашанай хүбүүн», «Гопак», «Семинарист», «Зугааша хүн» ба бусад зохёолнуудые тэрэ зохёогоо. Мусоргскиин дуунууд соо юмор ба сатира ехээр һуури эзэлнэ.

Шажанай һургуулиин мохоо молхи ба хатуу шэрүүн байдал тухайнь «Семинарист» соо хурсаар, ехэ хүсэтэйгөөр хэлэгдэнэ. Искусствын шэнэ, прогрессивнэ зохёолнуудта хоротойгоор, хайша хэрэгээр хандадаг хүнүүдые «Раёк» гэжэ зохёол соогоо Мусоргский шоглон наадална.

Ажалша арадай ажабайдалые реалистическэээр харуулһан «Борис Годунов» гэжэ оперо тэрэ бэшээ. Энэ оперын гол наадаха ниурнуудай нэгэн болохо хаанта засагые үзэн ядадаг хүсэ ехэтэ арад зон болоно. 1874 ондо Петербургда Мариинска театрта «Борис Годунов» гэжэ оперо табигдаһан байна. 1872 ондо Мусоргский «Хованщина» гэжэ түүхэтэ оперо бэшэжэ эхилээ һэн. XVII зуун жэлэй һүүлээр болоһон стрелецкэ бүһалгаанай событинууд энэ оперын темэнь болоо юм. Арадай тэмсэлэй, таряашадай бүһалгаанай картинанууд Мусоргскиин хүгжэм соо эли тодоор найруулагданхай. Тэрэшэлэн «Сорочинска ярмарка» гэжэ оперо байгуулжа эхилһэн байгаа. Зүгөөр Мусоргскиин эдэ хоёр оперонуудаа гүйсэд бэшэжэ үрдингүйгөөр, 1881 оной мартын 18-да, оройдоо 42 наһатайдаа хүндөөр үбшэлжэ наһа барашоо һэн. Тэрэнэй нүхэд, композиторнууд Н. А. Римский-Корсаков «Хованщина» оперыень, Ц. Кюи «Сорочинска ярмарка» гэжэ оперыень бэшэжэ дүүргээ юм.

Советскэ хүнүүд Модест Петровичэ Мусоргскида гүнзэгыгөөр дурладаг. Тэрэнэй зохёолнууд ороймнай театрнуудай сценэнүүд дээрэ табигдана. Ленинэй орденто Академическэ Ехэ театрта «Борис Годунов» ба «Хованщина» гэжэ оперонууд табигдажа, Сталинска шанда хүртэһэн байна. Тэрэшэлэн габьяата композиторта зорюулжа байгуулагдаһан «Мусоргский» гэжэ уранһайханай шэнэ фильмые советскэ хүнүүд ехэ омогорхолтойгоор харана.

Ородой классическа хүгжэмэй эрхим түлөөлэгшэ, габьяата композитор Модест Петрович Мусоргскиин алдар солые ба оюун бэлигые советскэ хүнүүд хэзээдэшье мартахагүйл.

Н. Маторин, БМАССР-эй габьяата артист.

Тобшо һонинууд

Курумканай аймцентртэ һаяхан шэнэ магазинай гэр баригдажа дүүрэв. Мүн хуушан магазинуудые шэнээр шэрдэгдэжэ, болбосон түхэлтэй болгогдожо байна.

В. Будаев.

* * *

Тимлюйскэ МТС-эй (Кабанск) дэргэдэ эмхидхэгдэһэн колесно тракторнуудые жолоодохо трактористнуудай 3 һарын курсые 11 хүн дүүргэбэ.

Д. Дугаров.

* * *

Улан-Удын горсоведэй гүйсэдком городой түһалбариин ажахынуудаар ба ОРС-нуудаар овощиин рассадануудые ургуулха түсэб баталба. Худалдаа наймаанай организацинууд тэдэ рассадануудые ажалшадта худалдалгые эмхидхэхэ байна.

И. Гроссман.

* * *

Чесанын МТС-эй (Хэжэнгэ) дирекци, гараж ба бусад гэр байранууддаа электрын гэрэлтэй болгоод, хүршэ колхозоо электричествээр хангаха хэмжээ абажа байна.

Ц. Цыбиков.

Ажалшадта хүндэтэй хүдэлмэрилэгшэ

Торинн аймагай Доодо-Торинн сельпогой № 3 магазинне даагша нүхэр Е. Филиппова ажалшадые үргэн хэрэгсэлэй эд бараагаар гүйсэд хангадаг, тэдэнэй эрилтые саг болзор соонь дүүргэдэг юм. Тэдэнэй магазин доторнь хододоо сэбэр, эмхи гуримтай ба дулаахан байдаг.

Ф. Бардаханов.

Нима ЦЫНГУЕВ

ХАРАШЭБЭРТЭ

ОЧЕРК

...бурят-монголой нацио... ...нрүгөй эгээ зүүн заха. Ой ...бүрхөөгдэһэн орьёл торьёл ...Хоёр мянган гектар та... ...ганхай хадан таша... ...хүтэл хүндынүүд. Ар... ...мянган малай бэлшэдэг ...ба. Энэ хадаа Хабашэбэр ...юм. Эндэ Кировэй н... ...колхоз хорн гаран жэл...

...углөөнэй урихан нараан ...ундарай толгой дээгүүр ...айжа. колхозой центртэ... ...гэрнүүдые тоолоһон шаа... ...тэлээндэ тудууна. ...колхозой кладовой та... ...хоёр хүн харагдана. ...хуушагаа гэһэн норт... ...дуншөөд наһатай, ну... ...маразлтай, һүхэ хүрөө... ...рһан. Эдэ хоёр хүн го... ...тахан улицада ороод, ...шагаа аалиханаар алха... ...на. Үбгэжөөл хэлэнэ:

...обо, шн үниинэй кладов... ...рилһэн хадаа ма... ...ёнотойш, минии һана... ...колхоз мал адуугаар ...ба, хүн зонойнгоо хүсэ... ...уншэ, үсэнидэ ороо... ...шэнэл. Юун гэжэ һа... ...гэшэ аал? Электрын ...гэрэл носоногой, ра... ...байда дуугарнагүй. Би... ...центр хүбүүнэйдэ ...нэй зургаан час 25 ...ононойнгоо Гимн ...дуулааб, ирагуу һайхан ...мнөөшье сэдьхэлдэм ...һанагдана, — гэхэдэнь ...нүхэрынь тодожо ...оусана:

...баабай, ехэл зүб ...Ажал бүтээхэ хүсэн ...эмхи журам му... ...дхэлбэриимнай һула...

Та мэдэнэ ёнотойт, юрэдөө алибүхы юумэндэ хүтэлбэри хэрэгтэй ха юм. Мүнөө РайЗО-гэ хүтэлбэрилжэ байдаг Мажиев манай таниха, мэдэхэ хүн гээшэ. Эндэ түрүүлэгшээр ерээ хадаа колхозымнай шэлээдгүй ондоохон болгожо шадаха һэн.

Үдэшэ клубаар дүүрэн зон суугларба. Түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Чимитов суглаа нээжэ, сомсоведэй түрүүлэгшэ Дашиннимаева үгэ үгэбэ. Хабарай тарилга ба малай зунай байра тухай тэрэнэй хэлэжэ, үгэ дүүргэхэлээрнь бишэ зонууд үгэ хэлэбэ. Тиин суглаанай ехэнхи асуудалнууд хэлсэгдэжэ дүүрэнэ.

Энэ үедэ Намцараев үбгэн үгэ абажа, мэргэжэлтэй түрүүлэгшые эрилтэ хэхэ дурадхал оруулба. Һүүлээрнь колхозой хониншон, залуу комсомолка Болотова зоной дундаһаа бодоод хэлэбэ:

—Минии һанамжада Мажиевые...

Тиихэтэйнь сасуу эндэ байһан зон нэгэн дуугаар «Тиимэ... зүб...» гэлдэжэ, эбэргаараа клубаа дорьбоно. Тиигээд Мажиевые түрүүлэгшэ болгохо гэһэн эрилтэ хэхын түлөө олон зуугаад колхозникүүдэй бүлтэ гараа үргэжэ баталаад, энэ үдэшын суглаан дүүрэжэ, нүхэр Дашиннимаев суглаанайнгаа тогтоол абаад, тэрэ үглөөндөө окргүйсэдком ошобо...

БАЛЬЖИНИМА МАЖИЕВ

Хэдыхэн хоног үнгэрбэ. Хабарай урихан үдэр. Үдэ болоожо байһан үе. Сэлмэг тэнгэриндэ наран тамарна.

Таһархайн шалэ руу хүнгэн машиныш орохонь харагдажа, удангүй конторын үүдэндэ ерэд тогтошобо. Машина соохоо хүрин костюмтай, үндэр тэшэ, сэбэр бэетэй, үргэн сээжэдээ гурбан орден, хэдэн медальнуудые яларуулһан хүн гаража ерэбэ. Энэ — Бальжинима Мажиев...

Болгоомжотой, сэсэн хөөрөөтэй, намдуу, һанаамгай зантай, юумэн бүхэнине хурса нюдөөр, ээги ёһоор шалгаан, шанжан харадаг, зондоо ехэ хүндэтэй, болото большевик, үнэн сэхэ, эршэ зоригтой хүн, хамаг юумэндэ дүрэтэй бэрхэ, колхозно таряашадай ёһоороол бодото ударидагша мүн. Гушаад онһоо эхилээд, олон жэл соо колхозой түрүүлэгшээр ажаллажа, оролдосотой бэрхэ ажалаараа тэрэ шалгараа. Эсэгэ ороноо хамгаалһан дайнда дүрбэн жэл соо ябажа, Улаан Одоной хоёр орден, хэдэн медальнуудта хүртөө. Һүүлээрнь нютагаа бусажа ерээд, РайЗО-е хүтэлбэрилжэ, Ажалай Улаан тугай орденоор шагнагдаа һэн.

Колхозниигууд эрилтынгөө хангагдаһанине дуулаһан дарьдаа колхозой центртэ сугларжа, дахяад ниитын суглаа хэбэ. Эндэ колхозойнгоо түрүүлэгшэ болгожо нүхэр Мажиевые нэгэн дуугаар баталхадань Мажиев һуурииhaа бодоод, нигэжэ хэлээ һэн:

—Ленин—Сталинай партиин хүтэлбэреэр, ород арадай аша түһаар бурят-монгол арад зол жаргалтай болоо. Бидэнэр ханамжатай һайнаар, үнэн сэхээр ажаллаха, культурна байдалтай, хүсэтэй томо колхоз болохо ёнотойбди. Тиигэжэ Сталин эсэгынгээ анхарал харюусаха ёнотойбди...

ШЭНЭ ФЕРМЭНҮҮД

Хэдэн зуун үхэрэй багтаха үбэлэй байрын һуури табигдажа байһан үе. Тэндэ олон хүнүүд хүдэлмэрилнэ. Модо хюрөөдэнэ, сабшана. Хананууды залгажа байһан хоёр үбгэдэй нэгэнинь нигэнэ: «Энэ ехэл гоё барилга болохонь даа». Тиихэдэнь дүтэхэнэ байһан хүбүүн: «наамхай мянгаад үнеэд тээ долоон нимэ дал барнхамнайл» гэдхинэ.

Баһа нэгэн хажуухаань: «уданьгүй энэ байра соо электрын хүсөөр үнеэ һаахабди» гэжэ Мажиев хэлээ һэн гэнэ.

—Болзорһоо нилээд урда заабол барижа дүүргэхэбди,—гэжэ олоной дундаһаа баһа нэгэн, бааритайгаар мэдүүлнэ. Тиихэдэнь хажуудань модо сабшажа байһан үбгэн: «хэлэһэн үгээ бэелүүлхэ хэрэгтэй... Энээхэн модоной уззурһаа үргэл даа»—гэнэ.

Арбан таба хоноод байхада тэрэ дал баригдажа дүүрэбэ. Зосоонь ороод харахада уужам, һаруул, хоёр хажуудань үхэрнүүдтэ ганса гансаарандань бариһан таһагууд жэрынэ. Түс бүридэнь кормушка хэгдэнхэй. Энэ дал баригжа дүүргээд, дархашуул удаадахи далайнгаа барилгада ороо.

ТАРЯАЛАН

Наран һаяхан гаража байна. Мажиев таряашалай бригадир Базаровтай хазаар моритойнууд Жэбхээһэнэй хойноһоо хабартаа гэжэ тарилгые үргэжэ ябана.

Хоёр хажуугаарнь нэлэнхы үргэн таряалан халюуржа, аглаг һөөрүүхэн һэбшээнэй амтатайхан үнэр анхилна. Хэдэн тээшэнь канал һубиг татажа, хатааһан сорэмүүдэй һуурнуудта үбһэнэй томо томо һурииуд жэрылдэнэ.

Мажиев оморгохон гарааран залжа, «Сталинска анхарал оролдолгын аша үрэнь энэд даа, энэ тэ тубиягые, ипа намаг байһан үе, али хүбхай хоохон байһан газаршье һалбаран сэсэглэнэ» гэхэдэнь хажуудахин нүхэрэнь ба-рлангяар: «эхэл зүб хэлэнэт» гэнэ.

Удангүй таряа хуралга эхилбэ. Комбайннууд таряа хадажа ябахадань, далайда тамарһан пароход шэнгээр харагдана. Баһа жаткануудаар хадана. Тэндэ тэрэ боожо байһан зон олон. Хоёр бэсагад нигэжэ хөөрэлдэнэ:

—Зүб мүрөөр газар эдлэхэ гээшэ энэл даа.

—Энэнһээ урагша гектарһаа гушаад центнер гарадаг аад, мүнөө бури ехээр гарахань.

Урмашаһан басагад улам түргэдэн ажаллана.

Эдэнэй хөөрэлдэхэнь буруу бэшэ, нүхэр Мажиев эндэ ажаллажа эхилхэдээ нэн түрүүн, газарые зүб мүрөөр эдлэхэ түсэб табяа һэн.

Табанжэлэй түсэб тухай хуулиин ёһоор, эхилжэ ного тарилгатай севооборот гэгшые жэгдэрүүлхэтэ хамта, культуранудай эелжээ зүбөөр һэлгэсэлдүүлжэ, газарай үрэжэлтэй хүрьные тохониоулха условигөө дэлгэрүүлжэ эхилээ һэн.

Һүүлээрнь парай хахалалгые, тэрэнээ зүбөөр элдүүлһэлгые нарицаар эрхилжэ, нэн түрүүн нигашбэх, үнэһэ, тахягай аргал г. м. дүүрэн шаарттайгаар үтэгжүүлгэ хэдэн дахин ехэдхэв һэн. Баһа 100 гектарһаа доошо бэшэ таряанай газарые канаваар үһалжа хэмжээ абаа һэн.

Тиигэжэ тарилга үйлэдбэрилһэн шанар дээшэлүүлжэ, агротехническэ хамаг эрилтэнүүдые үнэхөөрөө уялгата ёһоор хангажа шадаа. Баһа таряанай харууһа оролдолгые нарин нягтаар сахяа.

Иигэжэ энэ колхоз үнэхөөрөө үндэр үргаса хураажа эхилбэ.

Тэндэнь дүтэхэнэ молотилкын үдэр һүнигүй түргөөн таһарнагүй. Аржагар шара шэнинсэ алтаран харьялна. Эндэ Мажиев тарлаа сэбэрлүүлжэ, машинануудта ашаалые дүрэтэй бэрхээр хүтэлбэрилнэ. Үглөөгүүр үүр сайжа байхада энэдэһээ таряа шэрэһэн арбан табан шэтэлгэн машинанууд тушаалын пункт шэглэн ябажа эхилбэ...

ХҮГЖЭЖЭ ЭХИЛБЭ

Жэл тухай саг үнгэрбэ... Хабарай сэлмэг, хонгор һүни. Коммунистнууд ба комсомолецууд үгсэхэлээр воскресник болобо. Эндэ зон олон, гэрнүүдые урилжа табиһ. Баһа бүтэжэ байһан электростанциин барилгые дүүргэлсэнэ.

Бальжинима Мажиев, парторг Цырендаши Дашиннимаев энэ воскресникые хүтэлбэрилнэ, шухала заабаринуудые үгэнэ. Өөһэдөөшье хабаадалсана. Энэ һүни нэгэман зуун хүнэй багтаха шэнэ клубай һуури табигдаба. Эндэ хоёр үбгэд хөөрэлдэнэ:

—Зүб хүтэлбэрэээр эмхидхэгдэһэн хүнүүдэй хүсэн ехэл юм байна.

—Ганцахан энэ воскресник дээрэ ямар ехэ ажал бүтэхэнь гээшэб...

Энэ колхоз үдэрһөө үдэртэ хүгжэнэ. Ашаанай арбан автомашинатай, хоёр ехэ тэрэмтэй. Нүхэр Мажиевай хүтэлбэрээр малайнгаа түл нэгэшье хоролтогүйгөөр абаа. Мүн үйлэдбэриин элдэб хэрэгсэлнүүдээр баян болоһон тулалаа ажалаараа түргүүлжэ, энэ колхоз миллионер болоо.

АЛТАЙДА

Алтайн үргэн уужам тала, үбэлэй үглөөнэй наранай гэрэлдэ Обь мүрэн мүнгэтэжэ харагдана. Тэндэ Молотовой нэрэмжэтэ суута баян колхозой нэгэ фермэдэ, электрын хүсөөр үнеэ һаажа байхынь Мажиев олоп нүхэдтэйгөө һонирхон хаража байна.

...Һү хэмжэдэг автоматическа хэмжүүр бариһан сэбэр сагаан шарайтай дунда зэргын тэгшэ бэетэй һаалиша басаганай дүрэтэй бэрхээр ажаллажа байхынь хараба. Социалистическэ Ажалай Геройн Алтан Одон үбсүүндэнь толорно.

Тэрээхэн минута соо мүнөө басагаа гэдэргээ эрьелдэж Мажиевай

(Түгэсхэлынь 4-дэхи нюурта)

Германиие ремилитаризацилгада эсэргүү хүдэлмэришэдэй европейскэ конференци

БЕРЛИН, мартын 25. (ТАСС). Мартын 24-нэй ба 25-най заседанинууд дээрэ Коньецниии элидхэл тушаа үгэ хэлэлгэ үргэлжэлөө.

Конференцидэ хабаадагшад профсоюзуудай Бүхэдэлхэйн федерациин (ВФП) генеральна секретарь Луи Сайянай хэлэһэн үгые угаа ехэ дэбжэлтэтэйгээр угтаба.

Энэ конференцидэ ВФП-гэй түлөөлэгшэдэй хабаадалга хадаа Германиие ремилитаризацилгада эсэргүү. эб найрамдалай түлөө Европын хүдэлмэришэдэй тэмсэлдэ туһалхаар эрид шиидэнхэй байһанииемнай харуулна гэжэ Сайян хэлэбэ. Хүдэлмэришэдэй европейскэ конференциин шиидхэбэринүүд бүхы нациануудай хүдэлмэришэн ангиин һанал харуулха юм.

Профсоюзуудай Бүхэдэлхэйн федераци Германиие ремилитаризацилгада эсэргүү, эб найрамдалай түлөө хододоо тэмсэжэ байна гэжэ Сайян тэмдэглэбэ. Үшөө 1946—1947 онуудта тэрэ хадаа германска бүхы промышленностиие амгалан замда оруулхые дурадхаһан юм, ушарынь энэ болбол һандаргагдаһан городуудые һэргээн бодхоохо, амгалан үйлэдбэри хүгжөөхэ гансахан арга—эб найрамдал бэхижүүлхэ арга байгаа. Гэбэшье, эдэ дурадхалнууд баруунай эзэмдэлгын державануудай түлөөлэгшэдтэ таарамжагүй харагдаа. Хархис хүсэнүүд хадаа баруун-германска ажалшадтай ВФП-гэй түлөөлэгшэдэй сэхэ харилсаха ябадалдань һаад тойбо хэхые оролдоһон ба Баруун Германи ошохо визэнүүдые үгэхэеэ арсаһан байна.

Хүдэлмэришэдэй ахадүүгэй ёһоор харилсан ойлголсохо ба шухала асуудалнуудые хамтадаа зүбшэн хэлсэхэ ябадалда һаад хэхэ хүсэн байхагүй.

Европейскэ оронуудай хүдэлмэришэн ангиин ахадүүгэй хани харилсаа һэргээн бодхоохын ба бэхижүүлхын тулада бүхы хүсэеэ зорюулхые Луи Сайян конференцидэ хабаадагшадые уряалба.

Германиие ремилитаризацилгада эсэргүү ба шэнэ дайнай бэлэдхэлдэ эсэргүүсэн Англиин хүдэлмэришэд эридээр тэмсэнэ гэжэ английска хүдэлмэришэдэй делегат Финлей Харт тэмдэглэбэ. Англиин, Франциин, Италиин, Германиин ба Бельгиин хүдэлмэришэдгүйгөөр Америка дай хэжэ шадахагүй гэжэ Харт конференцидэ хабаадагшадай альгаташалган доро мэдүүлээ.

Конференцидэ хабаадагшад болбол Советскэ Союзай ажалшадай үмэнэһөө конференцидэ амаршалга хүргэһэн советскэ хүдэлмэришэдэй делегациин хүтэлбэрилэгшэ нүхэр Осиповой трибунада гараhадань нэрьемэ альгаташалгаар угтаа.

Германиие ремилитаризацилгада эсэргүү хүдэлмэришэдэй европейскэ Советые байгуулха тухай ба Европын хүдэлмэришэдэй хоорондо нигта хани харилсаа тогтоохо тухай дурадхалые Осипов советскэ делегациин үмэнэһөө дэмжэһэн байна. «Эб найрамдал хамгаалгын хэрэгые арадуудай гартаа абажа, тэрэниие эсэстэнь хүрэтэр аршалан хамгаалаа һаань, амгалан байдал сахигдаха ба батадхагдаха» гэһэн И. В. Сталинай үгэнүүдээр советскэ делегат үгэеэ түгэсхэбэ.

Конференциин делегадууд ба айлшад хадаа бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай туг баригша И. В. Сталинай хүндэлэлдэ нэрьемэ, удаан замхашагүй оваци хэбэ.

Испанска эмигрантнуудай түлөөлэгшэ Хосе Монкс конференци дээрэ үгэ хэлэбэ. Элидхэлшэ хадаа Испаниие сэрэгэй плацдарм болголгодо эсэргүү, фашистска ёһо журамда эсэргүү эрэлхэгээр тэмсэжэ байгаа Барселоны хүдэлмэришэдэй үмэнэһөө конференцидэ амаршалга хүргэбэ. Испаниин ажалшад Советскэ Союзда ба арадай демократиин оронуудта эсэргүү хэзээдэшье дайлалдахагүй гэжэ Монкс хэлэбэ.

Итальянска делегациин гэшүүн Монтанарис Барселоны героическа хүдэлмэришэдтэ амаршалга эльгээхые дурадхаба. Конференциин делегадууд энэ дурадхалыень угаа ехэ дэбжэлтэтэйгээр абаа.

Баруун-германска хүдэлмэришэд ниитэгерманска хэлсээнүүдые хэхэ тухай Германска демократическа республикын премьер-министр Отто Гротеволиин дурадхалһаа Аденауэрай «правительствын» арсаһан тушаа зэбүүрхэнэ гэжэ Макс Ферриго (Баруун Германи) тэмдэглэбэ. Германиие ремилитаризацилгада ба Европодо американецуудай дай бэлэдхэхэ ябадалда һаад хэхын ба эб найрамдал хангахын тула тиимэ хэлсээнүүдые хэхэ гэжэ хүдэлмэришэд эринэ.

Бельгийскэ хүдэлмэришэдэй түлөөлэгшэ Мертенс Германиие ремилитаризацилгада эсэргүү ба эб найрамдалай түлөө тэмсэхые халуунаар уряалаа.

Саарска областиин горнягуудай делегат Блюм зэбсэг үйлэдбэрилхэ ябадалһаа эридээр арсаха гэһэн уряатайгаар Рурай хүдэлмэришэдтэ хандаба.

Франциин түмэрзамшад сэрэгэй ашаануудые тээһэн поезднуудые ябуулхаяа арсана гэжэ французска түмэрзамшадай түлөөлэгшэ делегат Трезегэ мэдээсэбэ.

Үгэ хэлэлгын һүүлээр мандатна комиссиин түрүүлэгшэ хадаа конференци дээрэ 894 делегат байна гэжэ мэдээсэбэ Тэдэнэй 748 делегадуудынь европейскэ оронуудай предприятинууд дээрэ һунгагдаа. Бусад делегадуудынь уласхоорондын ба национальна профсоюзна нэгэдэлнүүдэй болон организацинуудай түлөөлэгшэд болоно.

Конференци дээрэ Франциин, Баруун Германиин, Германска демократическа республикын, Зүүн ба Баруун Берлинэй, Триестын, Испаниин, Даниин, Финляндиин, Голландиин, Австриин, Италиин, Англиин, Бельгиин, Чехословакиин, СССР-эй, Польшын, Венгриин, Румыниин ба Болгариин хүдэлмэришэдэй түлөөлэгшэд байлсаба.

Һунгагдаһан 748 делегадуудай 707 хүниинь профсоюзуудай гэшүүд, 41 хүниинь профсоюзуудта оропогүй. 356 делегадууд—политическэ элдэб партинуудай гэшүүд, 392 хүн—партийнабэшэ байна.

Делегадууд хадаа дүрбэн державануудай гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй орлогшонорой даб дээрэхи зүблөөндэ эльгээхэ телеграммын текстые, Европын ажалшадта хандаһан хандалгые ба резолюциие угаа ехэ дэбжэлтэтэйгээр баталан абаа.

«Германиие ремилитаризацилгада эсэргүү хүдэлмэришэдэй Европейскэ конференциин делегадууд бидэнэр агуухэ табан державануудай хоорондо Эб найрамдалай Пакт баталха тухай Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй уряае дэмжэнэбди» гэһэн текстдэ бүхы делегадууд нэгэн һаналаар гараа табяа

Германиие ремилитаризацилгада эсэргүү хүдэлмэришэдэй европейскэ комитет конференциин хүдэлмэриин эсэстэ һунгагдаба. Тус комитедтэ европейскэ бүхы оронуудай түлөөлэгшэд ороһон байна.

Европейскэ хүдэлмэришэдэй үмэнэһөө делегадууд хадаа американска ажалшадта бэшэг эльгээхыень хүдэлмэришэдэй европейскэ комитедтэ даалгаба.

Тэрэнэй һүүлээр баруун-германска делегациин мэдүүлгэ уншагдаа. Хагендэхи (Баруун Германи) «Гаспер-Хютте» заводой делегат Мюллер конференциин түгэсхэлдэ үгэ хэлэбэ. Хүдэлмэришэдэй европейскэ конференци хадаа Германиие ремилитаризацилгада эсэргүү хамтадаа эридээр тэмсэхэ гэһэн хүдэлмэришэн ангиин дура хүсэлые харуулаа гэжэ тэрэ мэдүүлбэ.

Конференциин түгэсхэлэй заседани хадаа Германиие ремилитаризацилгада эсэргүү, эб найрамдал хамгаалгын хүсэтэ демонстраци, европейскэ оронуудай хүдэлмэришэн ангиин хани барисаанай асари ехэ демонстраци болоһон байна.

Дүрбэн державануудай гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй орлогшонорой даб дээрэхи зүблөөн

ПАРИЖ, мартын 23. (ТАСС). Галаадын Хэрэгүүдэй Министрнүүдэй Соведэй зүблэхэ зүйл бэлэдхэхэ СССР-эй, США-гэй, Англиин ба Франциин гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй орлогшонорой хаагдамал нарин заседани мүнөөдэр болобо.

Журналистнуудай мэдээсэһэнэй ёһоор, мартын 22-то Великобританиин делегациин толгойлогшо Дэвисэй үгэһэн завтрак дээрэ делегацинуудай толгойлогшонор хадаа зүблэхэ зүйл бэлэдхэхэ хэрэгэй байдал тухай һаналаа мэдэлсэһэн байна. Энээнтэй дашарамдуулан үсэгэлдэрэй официальна заседани болюулагдаһан байгаа.

Өөрынгөө зорилгые орлогшонорой зүблөөнэй мүнөө хүрэтэр бэелүүлээгүй ба гадаадын хэрэгүүдэй Министрнүүдэй Соведэй зүблэхэ зүйлые мүнөө хүрэтэр зохёогоогүй байһанай түлөө бүхы харюусалгые советскэ делегацида тохохо ба советскэ делегациин хараа бодолые хазагайруулан харуулха гэжэ хархис хэблэлэй оролдожо байбашье, зохихо дүнгүүдые зүблөөнэй хүдэлмэриин мүнөө хүрэтэр үгөөгүй байһанай бодото шалтагаануудые үргэн олониитэһээ нюужа болохогүй байна. Эдэ шалтагаанууд юуб гэхэдэ, США-гэй, Великобританиин ба Франциин делегацинууд советскэ делегациин дурадхаһан шухала асуудалнуудые зүблэхэ зүйлдэ оруулхаяа эридээр арсана. Энээниие французска зарим буржуазна газетэнүүдшье мэдэрһэн байха юм.

Гурбан державануудай делегацинууд хэлсээ туйлаха замаар бэшэ, харин гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй соведэй зүблэхэ зүйл бэлэдхэхэ ябадалда тойбо татаха улам шэнэ шэнэ шалтагаануудые бэдэрхэ замаар мүнөө хүрэтэр ябаһаар гэжэ эдэ баримтанууд харуулна.

Орлогшонорой мартын 23-най хаагдамал нарин заседани зүблэхэ зүйл бэлэдхэхэ хэрэгтэ ямар нэгэн хубилалта оруулаагүй, ушарынь гурбан державануудай түлөөлэгшэд үндэһэ баримтатай советскэ дурадхалнуудые абахаяа эридээр арсажа үргэлжэлһөөр байна гэжэ эндэхи журналистнууд мэдээсэнэ.

ПАРИЖ, мартын 24. (ТАСС). Мүнөөдэрэй заседани дээрэ французска түлөөлэгшэ Пароди түрүүлэгшээр һууба.

Мүнөөдэрэй заседани дээрэ гурбан державануудай түлөөлэгшэд дүрбэн державануудай зэбсэгтэ хүсэнүүдые хороохо тухай ба Германиие демилитаризацилга тушаа Потсдамска хэлсээе дүүргэлгэ тухай зүблэхэ зүйлэй шухала асуудалнуудые зүбшэн хэлсэлгэһээ зайсахые һэдэжэ, австрийска договор тухай асуудал хэлсэхые дурадхаба. Тиихэдээ баримтануудые хазагайруулан, Джессеп ба Дэвис гэгшэд австрийска договорой проект бэлэдхэлэй һаатаһан ябадалынь советскэ түлөөлэгшэдэй гэмээр болоһон хэбэртэйгээр харуулхые һэдэбэ. Италитай баталагдаһан эбэй договорые Триестдэ хамаарһан талаарнь дүүргэлгэ тухай советскэ делегациин мартын 7-до дурадхаһан асуудалые зүблэхэ зүйлдэ оруулха үндэһэгүй хэбэртэйгээр тэдэнэр хэлэбэ.

США-гэй, Великобританиин ба Франциин правительствонууд лэ Австритай хэхэ договорой проект бэлэдхэлые һаатуулна гэжэ советскэ түлөөлэгшэ А. Громыко харуулба.

Италитай баталагдаһан эбэй договорто Триест тушаа хэлэгдэһэн статьянуудые дүүргэлгэ туйлахын тула али болохо юумые СССР-эй правительствын хэһэниие харуулһан хэдэн олон баримтануудые Громыко дурсаба. Эбэй энэ договороор Триест тушаа абаһан уялгануудаа эбдээд, Триестые сэрэгэй, уһан-сэрэгэй ба агаарай-сэрэгэй хуулибуса база болгоод, баруунай гурбан державанууд Триестдэ англо-американска сэрэгүүдые хуули бусаар байлгажа үргэлжэлһөөр.

Удаадахи заседани мартын 27-до болохо.

Японии компартиин национальна дүрбэдэхи конференци

ШАНХАЙ, мартын 25. (ТАСС). Токиоһоо мэдээсэһэнэй ёһоор, Японии компартиин саг зуурын центральна хүтэлбэри партиин бүхы гэшүүдтэ ба бүхы патриодуудта хандаһан хандалга толилоо.

Японии компартиин национальна 4-дэхи конференци Японидо февралиин 23-һаа 27 хүрэтэр болоо гэжэ хандалга соо хэлэгдэнэ.

Конференци хадаа партиин үмэнэхи зорилгонуудые зүбшэн хэлсэбэ. Конференци ороной дотоодын ба гадаадын байдалай асуудалнуудые хаража үзэһэн ба Японии национальна бэсэ дааха байдалай түлөө, эб найрамдал хамгаалхын түлөө тэмсэл илалтаар дүүрэхэ гэжэ этигэн найдаһан байна.

Нэгэн талын эбэй договор баталалгада эсэргүү ба бүхы талын эбэй договор баталхын түлөө тэмсэлые шангадхаха зорилгоор, конференци хадаа национальна демократическа фронт үргэдхэхэ тухай шиидхэбэри абаа.

Партидоторой жаяг заршам бэхижүүлхэ зорилготой шиидхэбэри эмхидхэлэй асуудалнуудаар абтаба. Партиин шэнэ уставай проект ба фракционернүүдтэ эсэргүү эрид тэмсэл хэхэ тухай резолюци абтаа.

КОРЕЯДЭХ[И] СОБЫТИНУ[УД]

Корейскэ арада[й] демократическа рес[публикын] Арадай армиин Г[лавна] командованиин мэдэ[ээн]

ПХЕНЬЯН, мартын 26. Арадай армиин частьнуу[д] һайндуратантай хамтада[а] фронтын бүхы участогу[уд]… дайсанда эсэргүү шэрүү[н] байлдаануудые хэжэ, тэр[э]… гээлтэ хоролтонуудые у[шарууулжа] байна гэжэ Корейскэ а[радай] демократическа республик[ын] армиин Главна командов[ани]… нөөдэр дамжуулһан мэд[ээндэ] хэлэгдэнэ.

Мартын 26-да сеульска… дэ Арадай армиин частьн… лай хойно бууһан дай[сан]… рашютна десантнуудта… байлдаануудые хэжэ, дай[сан]… солдадууд ба офицернүү[д]… һан, шархатуулһан бай[на]… шэлэн хүнүүдые пленэдэ… байлдаануудта дайсанай… 3 автомашина үгы хэгдэ[э]… лёт буудагдан унагаагда[а].

ШАТАРААР ДЭЛХЭЙН… ҺУУРИ ЭЗЭЛЭЛГ…

Д. Бронштейнэй түрү… илалта

Чайковскиин нэрэмжэтэ… цертнэ зал соо матчын… парти Ботвинник Бронште[йн]… рой хоорондо мартын 25-… дагдаба.

Орёо хүндэ парти тох[и]… хоёр гроссмейстернүүдэй… бодожо ябахыень баала[ба]… шээлхэдэ, Ботвинник 11-… далда 52 минута бодобо… бага болохо тудам на… бүри шангараа. Тиимэһэ… чемпион хэды алдуу хэ… дэхи ябадалай һүүлээр… гүй һууха болоходоо, ила… бэеэ тоолсобо.

Матчын тоо Бронштейн… лада 3:2 болобо.

(ТА[СС])

Шатарай матч дээрэ га[даадын] айлшад байлсана

Шатараар дэлхэйн түрү… эзэлхын тула дэлхэйн… гроссмейстер М. Ботви[нник]… гроссмейстер Д. Бронштей[н]… матч харахаяа гадаадын… Москва ерэжэ үргэлжэлһөө[р]…

Уласхоорондын шатарай… рациин (ФИДЭ) орлог[шо]… дент г-н Илвмакунас (Ф…) мартын 24-дэ Хельсинкиһээ… ва ерэбэ.

Гроссмейстер Л. Сабо (…) ба Румыниин арадай рес[публикын] шатарай чемпион И. Бала[ш]… шэд Москва ерэһээр хэд[э]… болоо.

(ТА[СС])

Австри дотор Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй хандалгада 300 мянга гаран хүн гараа табяа

ВЕНА, мартын 25. (ТАСС). Эб найрамдалай тала баригшадай австрийска Соведэй мэдээсэһэнэй ёһоор, агуухэ табан державануудай хоорондо эб найрамдалай Пакт баталха тухай Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй хандалгада Австрида мартын 15-һаа 24 хүрэтэр 300 мянган гаран хүн гар табяа.

ХАРАШЭБЭРТЭ

(*Түгэсхэл*)

тэрэнэй нүхэдэй урдаһаа энеэбхилэн шэртэжэ: «хүндэтэ делегадууд, манайда айлшан ерэһэндэтнай баясанаб! Симментальска фермын һаалиша Ирина Николаевна»—гээд зөөлэхэн гараараа Мажиевай болон бултанайнь гарые бариба.

Тэрэ үдэрһөө эхилээд колхознигуудай дүй дүршэлтэй, тэндэхи культурна ажабайдалтай танилсаба.

«Алтаецуудай иимэ баян ажабайдалай дүй дүршэлые Агынгаа элдин талада заабол нэбтэрүүлхэбди» гэжэ Мажиев һанан ябана. Энэ үедэ телеграмма ерэбэ: «Агын бурят-монголой национальна округой ажалшад СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар Таниие дэбжүүлбэ».

Иигэжэ Мажиев яаралтайгаар һөөргөө бусаа һэн. Ерэжэ ябахадаа «Арад зон намда найдаа... Би энэ найдабарииень харюулха, дүүргэхэ ёһотойб» гэжэ бодоно.

БАЯР ДЭЭРЭЭ БАЯР

...Үдэшын боро хараан боложо байгаа Кировэй нэрэмжэтэ колхозой клуб. Тэндэ хүхюу баяртай колхознигууд олоороо сугларанхай. Тэрэ үедэнь колхозой центртэ олон үндэр столбнууд дээгүүр һаруул хурса гэрэл сасарһан электрын томо лампанууд яларшаба «Манай колхоздо шэнэ үе нээгдээ!» гэлдэнэ хүнүүд.

Колхозойнгоо конторо соо — Мажиев, таряанажалай бригадирнууд Базаров, Эрдынеев, баһа малажалай фермые даагша Вамбуев. Эдэнэр хоёр мянган гектар тарилга тухайдаа, арба гаран мянган толгой малайнгаа зунайнь байра тухайда хөөрэлдэжэ байнад. Энэ үедэ газааһаа комсомольско организациин секретарь Гомбоев орожо ерээд «Радиоузелнай үглөөдэр бүтэжэ дүүрэхэнь»—гэбэ. Үглөөдэрынь 6 часта репродукторнуудаар Гимнын хангинама гоё аялган зэдэлжэ, хүн бүхэн гэр гэртээ байбашье, нэгэн доро бодошоо һэн.

СССР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгалтануудай дүүрээд байхада округүйсэдкомһоо ерэһэн һунгалтын комисси Мажиевта депутат болгожо һунгаһан үнэмшэлгэ барюулба. Энэ ушараар сугларһан зондо Мажиев иигэжэ хэлэнэ:—Намайе үнэн сэдьхэлһээ һунгаат. Би энэ ашыетнай үнэн зүрхэнһөө харюулхаб!

1950 оной зун нүхэр Мажиев Москва сессидэ ошохоор түхеэрбэ. Сэдьхэл зүрхэниинь барагдашагүй ехэ баяраар сохилон байгаа. «Агын округ соохи дүшэн хоёр колхозуудые адлихан культурна ажабайдалтай болгохобди! Энээнэй түлөө хүсэ шадалаа гамнахагүйб!—гэжэ самсынгаа карман соо байһан партийна биледээ түргэн барьяадхина.

Тэрэ һүниндөө СССР-эй Верховно Соведэй депутат Бальжинима Мажиев Москва мордоо һэн.

МОСКВАҺАА БУСАБА

СССР-эй Верховно Соведэй 3-дахи зарлалай 1-дэхи сесси июниин 19-нэй үдэшын 7 часта дүүрэбэ.

Москваһаа Владивосток ошожо ябаһан поезд Байкал далайн баруун эрьеэр дунгинана. Холоһоо харахада энэ поезд һабагшатай зүүнэй хиидэжэ ябаһанай түхэлтэй —утааниинь үнгэрһэн газараарнь һунан үлэнэ.

Энэ поездын зөөлэн вагонуудай нэгэн соо Бальжинима Мажиев һууна. Хамта ябаһан хүнүүдээрээ коммунизм тухай хөөрэлдэнэ. «Москва», «Сталин» — гэһэн үгэнүүд оло дахин дуулдана. Томодхогдоһон колхозууд, шэнэ барилганууд ба бусад темэнүүд дээрэ хөөрэлдөөн замайнь ехэнхи хубиие эзэлнэ.

...Үглөөгүүр, наранай һаяхан гаража байхадань Мажиев колхоздоо ерэбэ. Тэрэ үдэртөө колхознигууд хүхюу баяртайнууд сугларжа, үдэшын 5 часта үргэн ехэ митинг болобо.

Улаан сэмбэ хушалтатай столой саана һууһанаа нүхэр Мажиевай хүл дээрээ бодоходонь олон зуун колхознигуудай альгаташалдаан шааяшаба.

—Июниин 12-то, Кремльдэ, Кремлевско ехэ Ордоной уужам зал соо Верховно Соведэй сессиин эхилжэ байхада, — гээд Бальжинима Мажиев үгэ бүхэнииемни хүнүүд эли тодоор ойлгоһой гэжэ һанан һанан хөөрөөгөө эхилнэ. Теэдшье хүн бүхэн угаа ехэ анхаралтайгаар шагнана. Гансал часын сохисонь стол дээрэһээ элеэр дуулдана.

ШЭНЭ БАРИЛГАНУУД

Һара тухай болоод байхада пилорама тодхогдожо, бүдүүн гэгшын бревнонуудые урматайгаар эсхэнэ. Баһа шэнэ гэрнүүд баригдаһан жэрылдэнэ.

Тэбхэрээр эбхэһэн саарһа баряад, Мажиев дарханай бригадиртай шэнэ барилгануудаа үзэжэ ябана. Баригдажа байһан баниин хажууда хүрэжэ мүнөө саарһаяа дэлгэхэдэнь, колхозоо шэнэдхэн хубилгахые харуулһан карта байба:

—Эндэхэнэ... газар дороһоо уһа татаха башни тогтоохобди, — гэхынь дуулаад, нэгэ үбгэн һураба:

— Банимнай хэдэн олон комнатонуудтай байхаар хараалагданхайл, теэд тэндэ юун байхаб?

— Ларёк, парикмахерска, хубсаһа угаадаг газар байха.

Комсомолецууд столовын гэр барижа байна. Мажиев бригадир хоёрой тэндэ ошоходонь комсомольско эхин организациин секретарь Гомбоев:

—Үдэр һүнигүй ажаллаа һаа, гурбан хоног соо барижа дүүргэхэбди, — гэнэ.

— Комсомолецууд хэнһээшье түрүүн столдо һуужа хүндэлүүлхэт, —гээд Мажиев энеэнэ.

Баһа тээ саанань автомашинын гараж баригдажа байна. Тэндэ коммунистнууд түрүүтэй, хүнүүд олон, халуун ажал бусална. Эндэ начстрой — парторг нүхэр Дашинимаев. Мүнөө Мажиевай ерэхэдэнь иигэжэ хэлэнэ:

— Арбан автомашинын лаб багтаха гараж болохонь даа. Үдэр бүри ажалаймнай эршэ шангадажал байна. Комсомольско бригадатай мүрысэнхэйбди.

— Комсомолецууд ехэл рекорд харуулжа байна, таанад абаһаар лэ үрдигдэжэ болохот, шамдагты. Гараж соогоо шулуу дэбдихэ, цементировалхэ ёһотойбди. Энэ нилээд хүндэ ажал гээшэ, — гэжэ Мажиев хэлэнэ.

Тэрэ үдэшэлэн правлениингээ гэр соо Мажиев бухгалтертаяа ажал тухай, тоо бүридхэл тухай зүбшэнэ. Газааһаа түрүүлэгшын орлогшо Чимитов орожо ерээд:

— Шэнэ пекарни баригдажа дүүрээ. Мүнөө библиотекын гэрэй барилгые эхилээбди, — гэбэ.

— Библиотекэмнай хожомдожо байна, воскресник эмхидхэжэ шамдуу барижа дүүргэхэ байна. Клубаймнай барилга баһа графигһаа аалидахаяа һанаад байна, — гээд Мажиев Чимитовтэй газаашаа гарабад. Һарын сагаан, хамаг юумэн элеэр харагдана.

* * *

Хэдэн һара үнгэрбэ. Электрын хүсөөр хүдэлгэгдэхэ зерносушилка барижа байһан үе. Тэндэ Мажиев олон зоноор хамта мантан шэрэм хоолой бодхоолсоно.

Колхоз хэдэн точкотой, телефонно коммутатортай болонхой. Бригада, малажалай фермэ бүхэн телефонтойнууд.

Парторг нүхэр Дашинимаев, Мажиевта телефоноор мэдээсэнэ:

— Мүнөө үглөөгүүр 10 часта бүхы барилганууднай дүүрэбэ. Спортивна стадион бэлэн болохо дүтэлөө.

Үдэшын 7 часта библиотекэ соо һаруул, сэбэр. Хүгшэн залуугүй зон олон сугларһан, элдэб янзын номуудые уншанад. Баһа избач Цыренов радиогоор абтаһан «һүүлэй мэдээсэлнүүд» тухай хөөрэнэ. Энэ библиотекэ номоор баян. Уранһайханай, политическэ бусад олон зузаан, нимгэ[н]… хурса бэлигтэй, ушар ёһо[той]… дуратай хүнүүдтэ угтагда[на].

Колхозой центрын улиц[а]… дэр столбын орой дээрэһээ… говоритель Москваһаа… дамжуулгануудые шангаа[р]… лана. Клуб соо хүбүүд б[а]… дуулалдаан, пианино, ба[ян]… гуу һайхан хүгжэм.

Хүүгэдэй ясли, амбула[тори]… мүнөө ажаллажа байна. Т[э]… дэлмэрилдэг мэргэжэлтэ[н]… хинь тус колхозой өөһэдын… юм.

Кировэй нэрэмжэтэ… ажабайдалай улам улам… лохо бүри, гэшүүдынь юр… дэмэйнгээшье, политическ[э]… һааараа ургана.

Мүнөө айл бүри ор[о]… раа хада гэр соонь культу[рна]… бэр, хүн бүхэн гоё һайха[н]… һаар хангагданхай, баһа… лой талаар элдин элбэг… юм. Тэндэһээ мүнөө оло[н]… Москва, Ленинград боло[н]… гоо томо томо городуудта… на. Энэ колхозһоо 2… багшанар болон бусад мэр[гэжэлтэд]… урган гараа.

Эдэ бүхы амжалтану[удые]… колхозой түрүүлэгшэ, СС[СР-эй Вер]ховно Соведэй депутат Б[альжини]ма Мажиевай үнэн сэхэ… дээрэһээ дулдыдаа гэхэд… лохогүй байна. Ниитэ зон… дэ найдадаг, тэрээндэ… ажалладаг нүхэр Мажие[в]… амжалтануудые туйлаха… жэ колхознигууд этигэнэ.

Харюусалгата [редактор]
Б. А. О…

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина 26. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора—7-85, отв. секретаря 3-23 Отделов: партийной жизни, культуры и быта—4-52, сельскохозяйственного и промышленности—6-84, мест. информации и писем—6-84. Для междугородных переговоров—16.

Н—03561. Типография Управления полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж…